

Gemeente
Sliedrecht

Voorjaarsnota 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Algemeen	5
Samenvatting	6
Programma 1 - Samenleving	8
Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur	23
Programma 3 - Ruimte	33
Programma 4 - Bestuur en organisatie	53
Programma 5 - Financiën van Sliedrecht	62
Financieel	65

Algemeen

Inleiding

In de Voorjaarsnota wordt conform de Financiële Verordening geïnformeerd over de realisatie van de Begroting 2024. Het geeft een beeld van de beleidsmatige en financiële realisatie en prognose op programmaniveau. De toegelichte mutaties zijn vertaald in bijvoegde begrotingswijziging. De aanpassing is gebaseerd op de prognose van de lasten (en baten) die in 2024 zullen optreden. Deze prognose is gebaseerd op informatie tot en met april 2024.

Ontwikkelingen op hoofdlijnen

De Begroting 2024 sloot tot en met de Voorjaarsnota op een bedrag van € 659.000 positief. De mutaties in de Voorjaarsnota leiden tot een verbetering van dit saldo met € 530.000 naar € 1.189.000. Structureel ontstaat er een nadeel van ruim € 1,0 miljoen. Hierin zit het eerder besloten structurele effect van de aanbesteding van de Lockhorst verwerkt. Daarnaast zijn er structurele tegenvallers op de budgetten voor de Servicegemeente Dordrecht.

Mutatie	Bedragen x € 1.000			
	2024	2025	2026	2027
Saldo Begroting 2024	171	257	-1.474	-1.908
Septembercirculaire 2023	534	149	-304	313
Winternota 2023 (structureel effect)	-46	-46	-46	-46
Raadhuis (d.d. 31 oktober 2023)	0	-100	-100	-100
Brandweerkazerne (d.d. 26 maart 2024)	0	0	-103	-103
Saldo tot Voorjaarsnota *	659	260	-2.027	-1.845
Voorjaarsnota 2024	530	-961	-1.077	-1.112
Saldo inclusief Voorjaarsnota	1.189	-701	-3.104	-2.957

* Het effect in 2024 van het voorgestelde raadsbesluit Oprichting BAES BV is nog niet verwerkt in deze stand

Opbouw en leeswijzer

In de Voorjaarsnota (in tabellen soms afgekort tot VJN) wordt per programma ingegaan op de realisatie van de begroting. In de programma's herkent u de teksten van de kernopgave, de ambities en de speerpunten. Deze zijn gelijk aan de tekst uit de Begroting 2024. Onder de speerpunten vindt u de nieuwe tekst. Deze tekst gaat in op de realisatie in 2024.

Vervolgens treft u de met het programma gemoeide lasten en baten aan, voor en na de Voorjaarsnota. Vervolgens wordt ingegaan om de financiële afwijkingen. Hier wordt allereerst ingegaan op de exploitatie en vervolgens op de investeringen. De financiële afwijkingen in de exploitatie zijn onderverdeeld in mutaties met een saldo en neutrale mutaties. Het kan dat er onder neutrale mutaties toch een voordeel, danwel een nadeel wordt benoemd. In dat geval staat er onder een ander programma een mutatie met een tegenovergesteld effect. De mutaties samen zijn dan budgetneutraal.

De Voorjaarsnota sluit af met een financieel hoofdstuk. Hierin treft u diverse totaal overzichten aan: een recapitulatie van de programma's, het structurele effect uit de Voorjaarsnota en een overzicht van de mutaties uit de reserves.

Samenvatting

Speerpunten

De inhoudelijke doelstellingen zijn bepaald vanuit de vier kernopgaven die zijn geïdentificeerd. Elke kernopgave vormt de basis van een programma. Per kernopgave zijn ambities geformuleerd. Bij deze ambities zijn vervolgens speerpunten bepaald. Tenslotte zijn bij elk speerpunt één of meerdere activiteiten beschreven die in 2024 worden uitgevoerd. Op het niveau van deze activiteiten wordt in deze Voorjaarsnota gerapporteerd. We spreken in totaal over 58 speerpunten. Van deze 58 speerpunten worden er zeven op een andere manier uitgevoerd dan in de begroting is vastgelegd. Dit betreft de volgende zeven speerpunten:

Programma 1 - Samenleving

Ambitie: We maken werk van een veerkrachtige samenleving.

1 - Speerpunt: We faciliteren en stimuleren het principe normaliseren, activiteit 2.

Ambitie: We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs.

2 - Speerpunt: We stimuleren een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor alle doelgroepen, activiteit 2 en 4.

Ambitie: We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners.

3 - Speerpunt: We zetten in op participatie, activiteit 1.

Ambitie: We maken werk van veiligere en veerkrachtige buurten

4 - Speerpunt: We stellen samen met inwoners, maatschappelijke partners en andere partijen wijk- en buurtagenda's op, activiteit 1.

Programma 3 - Ruimte

Ambitie: We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving

5 - Speerpunt: We maken het openbaar gebied in Sliedrecht schoon en aantrekkelijk en houden dat ook zo, activiteit 3.

Ambitie: We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets (infrastructuur) prioriteit

6 - Speerpunt: Verbinding over de A15 en het sport: ontsluiting binnenstedelijk én Sliedrecht Noord, activiteit 1.

Programma 4 - Bestuur en organisatie

Ambitie: Werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie

7 - Speerpunt: We implementeren data-gedreven werken en bedden dit breed en structureel in binnen de organisatie, activiteit 1.

in de Voorjaarsnota worden verder geen conclusies getrokken in hoeverre deze andere manier van uitvoering effect heeft op de bovenliggende ambitie. In de Kadernota 2025 wordt hier wel op ingegaan.

Ook bij de overige 51 speerpunten vindt u een inhoudelijke reflectie. Deze 51 speerpunten worden inhoudelijk conform de opdracht die in de Begroting 2024 is vastgelegd uitgevoerd!

Het is onze ambitie om bij volgende P&C documenten waarin wordt verantwoord ook meer visueel te maken wat de stand van de uitvoering is. We denken hierbij aan het beproefde stoplichtmodel. We verwachten dat de verantwoording hierdoor prettiger leesbaar wordt.

Grootste financiële afwijkingen in de Voorjaarsnota 2024

In onderstaande tabel zijn de meest omvangrijke mutaties weergegeven. Structureel betreffen dit enkel tegenvallers, incidenteel zijn er ook enkele grote meevallers.

Mutatie	Bedragen x € 1.000			
	2024	2025	2026	2027
Noodopvang vluchtelingen Oekraïne	1.900	0	0	0
GR Sociaal	-1.001	0	0	0
Treasury	559	0	0	0
Zwembad de Lockhorst	-385	-385	-385	-385
Servicegemeente Dordrecht	-346	-346	-346	-346
Overig	-197	-230	-346	-381
Mutatie Voorjaarsnota	530	-961	-1.077	-1.112

Onder Financieel / Meerjarenperspectief vindt u een overzicht met daarin alle individuele mutaties zichtbaar.

Programma 1 - Samenleving

Kernopgave Veilig en Inclusief

Ook in 2024 zetten we in op een sterke sociale infrastructuur. We vinden het belangrijk dat inwoners voor zichzelf én voor elkaar zorgen. En wij zorgen voor een passend vangnet als er een steun in de rug nodig is.

Om onze sociale structuur betaalbaar te houden en te kunnen blijven investeren in inclusieve en veilige buurten, hanteren we in 2024 - in lijn met het collegewerkprogramma - de volgende vier speerpunten:

- A. We maken werk van een veerkrachtige samenleving
- B. We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs
- C. We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners
- D. We maken werk van veilige en veerkrachtige buurten

Ambities

Ambitie 1: We maken werk van een veerkrachtige samenleving

Binnen het Sociaal Domein hebben we op dit moment te maken met vele uitdagingen, denk bijvoorbeeld aan de dubbele vergrijzing, kansenongelijkheid, tekorten in de zorg, de vluchtelingen crisis, de energiecrisis en de hoge inflatie. Door al deze ontwikkelingen zien we een continue stijgende vraag naar ondersteuning, zien we dat de uitgaven binnen het Sociaal Domein blijven groeien en dat de houdbaarheid hiervan steeds meer onder druk staat. Tegenslagen in het leven worden vaak opgelost met individuele hulp- en ondersteuning, waarbij we geneigd zijn om alledaagse problemen te 'problematiseren'. We brengen een verandering op gang binnen onze samenleving, waarbij problemen niet per definitie vanuit de 'zorgbril' worden bekeken, maar waarbij we met een brede blik kijken naar onze inwoners en vooral ook zien wat er wél kan, vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Er mogen verschillen zijn en 'het normale leven' moet meer ruimte krijgen. We maken deze beweging samen met het onderwijs, professionals en vrijwilligers in het sociaal domein, de (sport)verenigingen, geloofsgemeenschappen, werkgevers én onze inwoners – een ieder die in Sliedrecht woont, werkt en recreëert. Het vraagt om aanpassing in communicatie, houding en gedrag en draagt ook bij aan een inclusieve samenleving. Met de nieuwe Wmo-verordening (2023) en investeringen in het voorveld zetten we de omslag naar normaliseren verder in gang.

Speerpunten

Een passend vangnet borgen voor inwoners die dat nodig hebben.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
Voor jeugdigen waarvoor op dit moment gezien de complexiteit van de ondersteunings- en hulpvragen geen passend jeugdhulpaanbod is, realiseren we in regionaal verband (Zuid-Holland Zuid) passende voorzieningen door middel van het programma Passend Jeugdhulplandschap.	Samen met het veld verbeteren de gemeenten jeugdhulp voor jeugdigen met complexe problemen. We

doen dit langs drie lijnen:

1. verbeteren van de trajectgerichte samenwerking
2. verbeteren van ambulante hulp
3. verbeteren van jeugdhulp met verblijf

Met concrete projecten als vliegwiel dragen we bij aan het verbeteren van de ontwikkellijnen. Deze projecten lopen door in 2024.

Om inhoud te geven aan de transformatiebeweging binnen het sociaal domein blijven we inzetten op het doorontwikkelen van nieuwe vormen van ondersteuning (o.a. Wmo naar de voorkant).

Binnen het Bonkelaarhuis is preventie een belangrijke pijler die zich richt op het verstevigen van veerkracht van 'het normale leven'. Door onder andere het online platform Sliedrecht Doet goed te positioneren is het aanbod van alle maatschappelijke organisaties die in Sliedrecht preventief werken zichtbaar. We bieden steeds meer ondersteuning zowel voor jeugd als volwassenen 'aan de voorkant' (zonder indicatie) en blijven dit aanbod monitoren en doorontwikkelen.

We faciliteren en stimuleren het principe normaliseren

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
Professionals in het sociaal domein gaan eerst uit van de kracht van inwoners en hun omgeving en op basis daarvan maken zij de afweging óf en zo ja, welke voorziening en/of ondersteuning passend is bij de aard van vraag van de inwoner(s).	In het Bonkelaarhuis zijn voor alle medewerkers teamdagen georganiseerd in het kader van netwerkversterking en eigen kracht.
Vanuit het Bonkelaarhuis wordt een integrale communicatiestrategie opgezet en uitgevoerd, waarbij bewust aandacht is voor het teweeg brengen van een verandering in denken en gedrag zowel intern als extern.	De interne en externe communicatie van het Bonkelaarhuis vindt mede plaats vanuit het principe 'normaliseren'. Dit draagt bij aan het realiseren van verandering in denken, houding en gedrag. Deze verandering is zowel intern (professionals en vrijwilligers) als extern (inwoners) gericht.
We verstevigen de rol en functie van ons accounthouderschap in de subsidierelaties met onze partners, om zo te blijven sturen op de gewenste ontwikkeling.	Het subsidiebeleid wordt op dit moment herijkt. Hierbij is ook aandacht voor het goed invullen van het accounthouderschap.

Ambities

Ambitie 2: We verstevigen het 'normale leven' door verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs

We willen het 'normale leven', zoals al omschreven onder de ambitie 'We maken werk van een veerkrachtige samenleving', verstevigen door een sterkere verbinding aan te brengen tussen gezondheid, sport, welzijn en onderwijs. De regeling Brede SPUK biedt ons kansen om dit goed vorm te geven en uitvoering te geven aan de landelijke afspraken die gemaakt zijn in het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hierdoor zetten we in samenhang in op preventie, gezonde leefstijl en een gezonde, inclusieve sociale en fysieke leefomgeving, met als doel om onze inwoners toekomstperspectief te bieden en zoveel mogelijk te voorkomen dat zij nu of in de toekomst aangewezen zijn op sociale zekerheidsvoorzieningen. Lokaal is in 2023 het Sportakkoord II gesloten. We stellen een coördinator Sport en Preventie aan, die nadrukkelijk de opdracht heeft om de verbindingen te verstevigen.

Speerpunten

We stimuleren een gezonde leefstijl met voldoende beweging voor alle doelgroepen.

Wat wilden we gaan doen:	Wat hebben we bereikt:
De inrichting van een gezonde leefomgeving die ook uitnodigt tot bewegen maakt deel uit van	Met subsidie van de gemeente is een jeu de boules baan aangelegd in de beweegtuintuin op het complex van Waerthove voor de bewoners van het verpleeghuis en omwonenden.

de ruimtelijke
vernieuwing van Sliedrecht.

We sluiten aan bij het 'Schone
lucht akkoord' dat inzet op
betere luchtkwaliteit en een
gezondere leefomgeving.

Vanwege prioritering in de activiteiten heeft dit geen opvolging
gekregen.

We pakken door op de doelen
uit de nota Publieke
Gezondheid:

- We zetten in op preventie om te voorkomen dat jongeren gaan roken.
 - We zetten in op een integrale ketenaanpak om inwoners meer te laten bewegen en gezonder te laten eten.
 - We zetten in op het versterken van de mentale gezondheid van onze inwoners.
 - We zetten in op het voorkomen van ervaren eenzaamheid bij onze inwoners.
- We hebben het preventieprogramma *Helder op School* uitgevoerd op de Grienden en de Sprong.
 - Bij alle openbare speelplekken in Sliedrecht liggen rookvrije tegels.
 - We hebben subsidie verleend om wandelen te stimuleren. Met onze bijdrage is voor 20 weken een wandelgroep georganiseerd inclusief deelname aan het landelijke afsluitende evenement in het kader van de Nationale Diabetes Challenge.
 - Het jongerenwerk heeft verschillende weerbaarheidslessen gegeven op de scholen in het kader van mentale gezondheid.
 - Schoolmaatschappelijk werk heeft aan mentale gezondheid bijgedragen door ondersteuning aan te bieden aan kinderen en hun ouders, zowel via individuele trajecten als in groepsvorm. Ook zijn verschillende voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd.
 - De lokale coalitie tegen eenzaamheid 'Erbij in Sliedrecht' heeft diverse activiteiten georganiseerd, gericht op het vergroten van bewustwording en het voorkomen en verminderen van eenzaamheid.
 - De Website Sliedrecht Doet is gelanceerd. Ook is de eerste Sliedrecht Doet Markt georganiseerd voor inwoners om kennis te maken met verschillende organisaties en initiatieven in Sliedrecht.
-

We stellen een
ontwikkelperspectief
sportaccommodaties op zodat
onze sportaccommodaties gaan
voldoen aan de hedendaagse
eisen.

Het ontwikkelperspectief gemeentelijke sportaccommodaties Sliedrecht dient als uitgangspunt voor de (her)ontwikkeling van de sportaccommodaties binnen gemeente Sliedrecht. In de fase van planvorming zal aangesloten worden op de hedendaagse normen en richtlijnen die voor een betreffende accommodatie en het beoogd gebruik gelden.

We stimuleren sport en
bewegen onder jongeren en
ouderen.

- De combinatiefunctionaris sport heeft een divers aanbod van activiteiten in de wijk, op de scholen en in het jongerencentrum georganiseerd.
 - Het jongerenwerk heeft verschillende sportieve activiteiten georganiseerd voor jeugdigen en jongeren, buiten schooltijd en in vakanties
 - Het welzijnswerk organiseerde verschillende bewegings- en ontspanningsactiviteiten voor ouderen.
 - Er zijn (extra) buurtsportcoaches ingezet die wekelijks sportactiviteiten hebben georganiseerd in de wijken van Sliedrecht voor de jeugd.
 - Het jongerenwerk heeft extra activiteiten georganiseerd voor plusgroepen (kinderen die
-

	<p>bijvoorbeeld naar het Speciaal Basisonderwijs of Speciaal Onderwijs gaan).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door het jongerenwerk is in de vakantieweken een uitgebreider aanbod aan (sport)activiteiten voor jongeren georganiseerd. • Met de Bewegings Lokaal Sportakkoord Sliedrecht is het sportaanbod in Sliedrecht inzichtelijk gemaakt. • In het kader van de Brede SPUK is een plan van aanpak opgesteld waarin we beschrijven hoe we de gezondheid van onze Sliedrechtse inwoners willen bevorderen.
<p>Sliedrechtse sportverenigingen zijn vitaal, maatschappelijk actief en bieden een flexibel en vraaggericht sportaanbod, ook voor kwetsbare inwoners.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Door de sport- en beweegaanbieders, maatschappelijke partners en gemeente is in 2023 het Lokaal Sportakkoord herijkt. • Vanuit het Lokaal Sportakkoord is een bijeenkomst georganiseerd voor alle sport- en beweegaanbieders met als thema het werven en betrekken van jongeren als vrijwilligers.
<p>We zetten Uniek Sporten in bij kinderen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Door het jongerenwerk zijn sportactiviteiten georganiseerd voor kinderen die (nog) niet in het reguliere sportaanbod mee kunnen doen.
<p>We onderzoeken of het mogelijk is kwetsbare volwassenen en/of ouderen op een laagdrempelige manier meer te laten bewegen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Samen met het Welzijnswerk en het Jongerenwerk is gekeken hoe hier uitvoering aan kan worden gegeven. Met als conclusie dat de coördinator sport en preventie hiervoor de beste optie is. Inzet van deze coördinator start per 2024.

We stimuleren ontmoeting en interactie tussen mensen om sociale netwerken te verstevigen.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>Ruimtelijke vernieuwing draagt bij aan aantrekkelijke beweeg -en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte. Hierbij denken wij aan het faciliteren van meer fysieke ontmoetingsmogelijkheden in de wijken. Hiermee willen we faciliteren dat mensen naar elkaar (blijven) omkijken waardoor de informele structuur in Sliedrecht wordt verstevigd. Daarnaast willen we borgen dat de signaleringstructuur aansluit, zodat mensen die (tijdelijke) ondersteuning nodig hebben deze ook krijgen.</p>	<p>Met het vaststellen van de voorkeursvariant voor de Noord-zuidverbinding is invulling gegeven aan de ambitie om bij te dragen aan aantrekkelijke beweeg en ontmoetingsplekken in Sliedrecht. Met het voorbereidingskrediet kan er nu worden uitgewerkt hoe deze openbare ruimte exact vorm gegeven kan worden.</p> <p>De bestaande zorgroute 0 - 4 jaar wordt uitgebreid naar 0 - 6 jaar. Later dit jaar gaan we na of verdere uitbreiding van de</p>

doelgroep wenselijk en haalbaar is. De zorgroute heeft een belangrijke signaleringsfunctie, waardoor kleine problemen klein kunnen blijven en vroeg in de ontwikkeling van kinderen hierop al zicht is.

Vanuit het Bonkelaarhuis wordt uitvoering gegeven aan diverse projecten die zorgen voor ontmoeting en interactie, zoals bijvoorbeeld de Groene Huiskamer, Cafe voor Elkaar en Lief -en Leedstraten. Naast het organiseren van ontmoetingen voor inwoners, helpen deze projecten ook om te signaleren, ondersteunen, adviseren en wanneer nodig door te verwijzen naar passende hulp en ondersteuning.

Ambities

Ambitie 3: We verstevigen de bestaanszekerheid en ontwikkelkansen van onze inwoners

Bestaanszekerheid is een grondrecht dat is opgenomen onder artikel 20 van de grondwet. Dit is vertaald naar wetten en regels die de sociale zekerheid moeten garanderen en bijdragen aan een eerlijke verdeling van de welvaart. Als gemeente dragen we bij aan de bestaanszekerheid door uitvoering te geven aan de Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, maar ook door het lokaal voeren van minimabeleid. In aanvulling hierop geven we in 2024 invulling aan het Gezond en Actief Leven Akkoord via de brede SPUK. Centraal staat dat we inwoners ondersteunen in het kunnen zorgdragen voor het voorzien in de basisbehoeften. Daarvoor investeren we ook in de persoonlijke ontwikkeling en participatie van inwoners om zo (financieel) zelfredzaam te kunnen worden, zijn en blijven.

Dit is belangrijk omdat we zien dat steeds meer Sliedrechtse inwoners gebruik maken van een uitkering en dat een groot deel van deze uitkeringsgerechtigden een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Dit komt onder andere door de hogere instroom van statushouders, de stagnatie van (lopende) ontwikkeltrajecten tijdens de coronapandemie en de concurrentie met beter gekwalificeerde werkzoekenden.

Daarom blijven we ook in 2024 onverminderd inzetten op het bevorderen van een opwaartse doorstroom op de participatieladder en de uitstroom van het uitkeringsbestand te vergroten. Dit vraagt om een bredere (en meer gezamenlijke) aanpak van onze uitvoeringsorganisaties Drechtwerk en Sociale Dienst Drechtsteden met meer inbreng van meer specialistische kennis van het netwerk van deze twee uitvoeringsorganisaties en hun positie in de arbeidsmarktregio. Denk daarbij onder andere aan zorg- en onderwijsinstellingen en meer gedifferentieerde praktijkomgevingen bij specifieke werkgevers (sociale ontwikkelingsbedrijven en lokale initiatieven), een meer op de doelgroep toegespitst instrumentarium en daarmee ook een bredere financiering (o.a. WMO, WLZ).

Dit betekent onder andere herijking en aanpassing van methodieken, instrumentarium en ontwikkelprogramma op de (toenemende) zwaarte en specifieke (doelgroep)kenmerken van de uitkeringsgerechtigden, bevorderen van maatschappelijke participatie en parttime werk en pro actief benaderen van kwetsbare jongeren om hen een zo groot mogelijke kans te bieden op een zo zelfstandig mogelijk bestaan.

Speerpunten

Armoede is overdraagbaar. Daarom investeren we in onze kinderen, zodat ze maximale ontwikkelkansen krijgen aangeboden.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We dringen gezondheidsachterstanden terug onder kinderen met de inzet van het programma Kansrijke Start waarbij we in de eerste 1000 dagen extra ondersteuning bieden.	De zorgroute is een samenwerking tussen zorg en onderwijspartners met als doel om kind en gezin passende ondersteuning te bieden ter versterking van de pedagogische basis. De zorgroute is in haar scope van 0 tot 4 jaar uitgebreid naar 0 tot 6 jaar.
We werken aan de doorontwikkeling van het jongerenwerk in relatie tot haar preventieve functie.	We zijn met onze uitvoeringspartner in gesprek over de gewenste doorontwikkelingen en de wijze waarop dit gerealiseerd kan worden.
We geven lokaal invulling aan het opdrachtgeverschap voor uitvoering van het SMS Kinderfonds. Dit doen we in lijn met het vastgestelde minimabeleid. Het bieden van ondersteuning om de ontwikkeling en participatie van kinderen uit financieel kwetsbare gezinnen te stimuleren.	Per 1 januari 2024 is Stichting Leergeld Drechtsteden vanuit een lokaal vergeven opdracht gestart met de uitvoering van het SMS Kinderfonds. In aanvulling hierop heeft Stichting Leergeld Drechtsteden vanuit een bijdrage van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid haar aanbod uitgebreid. Het budget voor basisschool kinderen is hiermee tijdelijk met € 25 opgehoogd naar € 300 per kalenderjaar, de bijdrage voor een laptop is met € 100 verhoogd naar € 400 en de bijdrage voor een fiets is met € 50 opgehoogd. Kinderen kunnen nu ook aanspraak maken op Stichting Leergeld Drechtsteden voor schoolreisjes, excursies en schoolkampen.
Het niet-gebruik van het SMS Kinderfonds dringen we terug door de voorziening actief onder de aandacht te brengen. Hierbij streven we naar een bereik van 60% (360 kinderen) ten opzichte van 53,5% (321 kinderen) in 2022.	Het totale bereik van Stichting Leergeld Drechtsteden bedroeg in 2023 330 kinderen. Dit waren er 9 meer dan in 2022. Hiermee lijkt de weg omhoog ingezet te zijn. Op basis van de eerste maandrapportages over 2024 kunnen we nog niet stellen of we te maken hebben met een trendmatige ontwikkeling. Wel is de verwachting dat met de uitbreiding van het pakket het bereik mee zal stijgen.

We bieden ondersteuning aan financieel kwetsbare inwoners.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
De financiële begeleiding en hulpverlening wordt lokaal aangeboden in samenhang en samenwerking met het totaal aan voorzieningen van de juridische hulpverlening, vroegsignalering schulden en schuldhulpverlening (Sociale Dienst Drechtsteden).	Eind 2023 is de samenwerking met het Juridisch Loket gestart en zijn zij 2 dagdelen in de week in het Bonkelaarhuis aanwezig. Zij zijn aanvullende op de Sociaal Juridische Diensten en bieden meer specialistische kennis op juridische vraagstukken. Begin Q2 2024 heeft een evaluatie gesprek plaatsgevonden. de uitkomsten hiervan waren positief waardoor de samenwerking en aanwezigheid van het Juridisch Loket in het Bonkelaarhuis verder gecontinueerd wordt.
De dienstverlening is laagdrempelig, integraal, stress-sensitief en draagt bij aan het duurzaam vergroten van de financiële zelfredzaamheid van de inwoner.	Het bieden van laagdrempelige, integrale en stress-sensitieve dienstverlening maakt onderdeel uit van de standaardwerkwijze binnen het Bonkelaarhuis en de Sociale Dienst Drechtsteden. Er hebben zich geen aanpassingen voorgedaan in Q1 2024 ten aanzien van de werkwijze en de lokaal geboden dienstverlening.
Op de lange termijn versterken we de financiële zelfredzaamheid van inwoners door in te zetten op het verhogen van het gemiddelde onderwijsniveau, de arbeidsparticipatie en het welvaartsniveau.	In samenwerking met de Smart Delta Drechtsteden wordt de pilot wijkgerichte aanpak energietransitie en arbeidsmarkt in 2024 gecontinueerd. De pilot richt zich op inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt om hen via een opleiding toe te leiden naar werk binnen de energietransitie. In 2023 zijn 14 inwoners toegeleid naar werk. Hiermee levert het project een bijdrage aan het bieden van een (financieel) duurzaam toekomstperspectief.

We zetten in op participatie.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We herijken het beleid op de Participatiewet en implementeren wetswijzigingen die voortkomen uit het programma Participatiewet in balans en het Breed Offensief.	De vaststelling van de voorgestelde wijzigingen op de Participatiewet heeft vertraging opgelopen. Direct gevolg hiervan is dat ook de regionaal-lokale herijking van het beleid is opgeschort. Wanneer meer duidelijkheid is over de wetswijziging en planning voor herijking van het beleid zal dit gedeeld worden.
We zetten in op het verruimen van het aanbod van lokale leer-, werk-, en ontwikkelplaatsen voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt.	In december 2023 is gestart met het project Klavertje vier. Een samenwerking tussen het Bonkelaarhuis en Waerthove en een taalschool. Het project heeft als doel om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te activeren, ontwikkelen en bij te dragen aan de uitstroom richting een vorm van werk. Per groep is er ruimte voor 12 deelnemers. In Q2 2024 zal vanuit het Bonkelaarhuis gestart worden met een nieuwe groep.

In aanvulling op de reguliere inzet van de Sociale Dienst Drechtsteden en Drechtwerk begeleiden we;

- o 5 – 10 inwoners met een bijstandsuitkering richting werk.
- o 25 - 30 inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt richting onderwijs, vrijwilligerswerk of een andere vorm van participatie.

Over Q1 zijn nog geen tussentijdse cijfers bekend.

Ambities

Ambitie 4: We maken werk van veilige en veerkrachtige buurten

Iedereen moet prettig en veilig kunnen samenleven. De ene wijk/buurt heeft op het gebied van veiligheid en leefbaarheid meer uitdagingen dan de andere. Dat heeft onder andere te maken met het type woningen, de bevolkingssamenstelling en de voorzieningen in een wijk. Daarom gaan we in 2024 verder aan de slag met wijkagenda's en zetten we samen met onze partners blijvend in op de veiligheid van onze wijken en buurten. In het kader van de regiodeal hebben we daarvoor samen met Zwijndrecht een aanvraag gedaan voor extra middelen voor kwetsbare wijken. En we maken gebruik van de kennis die Dordrecht heeft opgedaan door deelname aan het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid.

Samen met onze ketenpartners pakken we ernstige woonoverlast aan door per casus een integraal maatwerkplan te maken waarin we ieders expertise en bevoegdheden optimaal benutten. Hetzelfde geldt voor drugsoverlast. Verkeersveiligheid nemen we mee het verkeers- & mobiliteitsplan en in aansluiting daarop de naleving van verkeersregels. In lijn met het Integraal VeiligheidsPlan werken we toe naar een passende BOA-capaciteit. In 2024 werken we samen met onze buurgemeenten in Drechtsteden Buiten verder aan een Bestuurlijk Interventie Team, waardoor gemeente-overstijgend beter misstanden en ondermijning kunnen aanpakken.

Speerpunten

We investeren blijvend in veilige wijken en buurten.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We implementeren de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) om effectiever en efficiënter samen te kunnen werken met onze ketenpartners.	Met het maken van uitvoeringsplannen implementeren we de Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE) zoals in het uitvoeringsplan aanpak woonoverlast.
We werken integraal samen om (woon)overlast aan te pakken. Het uitvoeringsplan woonoverlast wordt geactualiseerd en het bestaande convenant wordt aangevuld zodat informatiedeling correct plaats kan vinden.	Het uitvoeringsplan woonoverlast is gereed, de partners kijken nog mee met het convenant alvorens dit gezamenlijk kan worden ondertekend.

We continueren de inzet van buurtbemiddeling.	Buurtbemiddeling wordt ingezet. Samen met de woningcorporatie wordt de gezamenlijke verantwoordelijkheid onderzocht.
De omgevingswet zorgt voor een verschuiving van vergunningsverlening naar toezicht en handhaving. We blijven monitoren of de vrijheid die de omgevingswet onze inwoners biedt, niet leidt tot meer burenruzies of overlastsituaties. Indien nodig treden we toezichthoudend en handhavend op.	Bij het indienen van klachten meldt de indiener vaak niet of de betreffende klacht burgerrelateerd is. Dit maakt het op dit moment lastig om goed te monitoren.
We pakken handel en gebruik van drugs aan door het integraal verzamelen en analyseren van signalen. Deze signalen dienen als basis voor aanpak en interventies. Naast de strafrechtelijke aanpak wenden we onze bestuurlijke middelen aan om vanuit verschillende sporen handhavend te kunnen optreden.	Er worden integraal signalen opgehaald uit overleggen over handel en gebruik van drugs. Indien er voldoende signalen zijn, wordt het plan van aanpak hierop gemaakt met die instrumenten die het meeste impact kunnen maken (strafrechtelijk en/ of bestuurlijk).
We werken integraal samen om het middelengebruik onder jongeren terug te dringen.	Er is structureel overleg over de preventie en handhaving van middelengebruik onder jongeren waar betrokken partners aan tafel zitten.
We zetten in op het voorkomen en zoveel mogelijk beperken van jeugdoverlast.	Tijdens het integraal overleg over jongerenoverlast worden overlastplekken, maar ook jongeren besproken. Bij voldoende signalen wordt hierop een plan van aanpak gemaakt en uitgevoerd.
We werken samen met onze ketenpartners aan het voorkomen van jonge aanwas in de criminaliteit.	Aan de hand van cijfers (gezamenlijk veiligheidsbeeld 2023) onderzoeken we waar we het beste op in kunnen zetten.
We investeren in een veilige inrichting van de buitenruimte en gaan daarmee verloedering tegen.	In juni 2024 wordt de wijkschouw gehouden waar buurtbewoners en betrokken partners samen kijken naar oplossingen voor een veilige inrichting van de buitenruimte en om verloedering in de wijk tegen te gaan.
We werken nauw samen met ketenpartners en inwoners om de leefbaarheid in Sliedrecht te monitoren. De signalen die hieruit voortkomen, worden vertaald naar de wijk- en buurtagenda's.	Een buurtagenda is een agenda van en voor bewoners uit de buurt en bestaat uit vraagstukken waar zij graag mee aan de slag willen. De gemeente ondersteunt waar nodig door middelen beschikbaar te stellen en het proces te faciliteren. Het project bestaat uit 2 fases: de 1e fase richt zich op het opstellen van een plan van aanpak, de 2e fase betreft de verdere uitrol in 2025 van het plan van aanpak en de realisatie van buurtagenda's in de praktijk.
We werken nauw samen met zorginstellingen om een veilig leefklimaat te realiseren voor al onze inwoners.	We hebben goed contact met de zorginstellingen in Sliedrecht om escalatie van incidenten te voorkomen.

We gaan spookbewoning tegen middels de Landelijke Aanpak Adresfraude.	Maandelijks worden controles uitgevoerd om adresfraude tegen te gaan.
Met de VRZHZ realiseren we een nieuwe brandweerkazerne in Sliedrecht.	Nadat in januari de impressies van de kazerne openbaargemaakt zijn, is op 2 april jl. de realisatieovereenkomst tussen de VRZHZ en de gemeente Sliedrecht getekend.
Zowel in- als extern vergroten we het kennisniveau op het gebied van sociale stabiliteit. Samen met ketenpartners krijgen we inzicht in de dynamiek en processen die een rol spelen bij sociale stabiliteit.	In de regio worden regelmatig kennissessies georganiseerd. We maken hiervan gebruik en zetten het netwerk ook in om onze partners op het juiste kennisniveau te krijgen.
We voorkomen zoveel mogelijk dat maatschappelijk ongenoegen en polarisatie op gewelddadige wijze wordt geuit. We zetten hierbij in op signalering en in verbinding blijven met de inwoners voor wie dit geldt. We werken hierin samen met partners en sluiten aan bij het project bondgenoten van de politie.	We zetten in op contact met inwoners, sleutelfiguren en organisaties om een dialoog te laten plaatsvinden. We sluiten aan bij het project bondgenoten van de politie.
Op basis van de ervaringen in voorgaande jaren bereiden we ons voor op toekomstige demonstraties en ongeregelheden.	In afstemming met de aanvragers en de politie maken we een risico-inschatting en bereiden we ons hier op voor.
We vergroten de weerbaarheid van zowel inwoners en ondernemers als het gaat om cybercriminaliteit en babbeltrucs.	In mei vindt er een cybercriminaliteit en ondermijningsbijeenkomst plaats met de ondernemers uit Hardinxveld Giessendam en Sliedrecht.
We focussen in onze ondermijningsaanpak op de kernthema's bedrijventerreinen, watergebonden locaties en het buitengebied.	Er vinden controles plaats op deze focusgebieden, onder andere in samenwerking met het Bestuurlijk Interventieteam (BIT). Dit BIT is onder coördinatie van 4 gemeenten van Drechtsteden Buiten. Door gezamenlijk op te trekken, verminderen we het waterbedeffect.
We vergroten de interne- en externe bewustwording op het gebied van ondermijning,	Communicatie rondom integrale controles die in de focusgebieden plaatsvinden, helpt in de bewustwording op ondermijning.
We versterken onze informatiepositie ten aanzien van ondermijningssignalen en werken hierin nauw samen met onze ketenpartners.	Door veel aandacht te schenken aan ondermijning, ook onze partners hierin mee te nemen, vergroten we onze informatiepositie

We stellen samen met inwoners, maatschappelijke partners en andere partijen wijk-/buurtagenda's op.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>We analyseren beschikbare data en gaan op wijk- en buurtniveau in gesprek met inwoners, maatschappelijke partners en andere relevante partijen. Samen met inwoners formuleren we (strategische) doelstellingen en realiseren we plannen om de veerkracht en leefbaarheid in de wijk/buurt te versterken of te behouden. In 2024 starten we met een pilot in twee wijken/buurtten.</p>	<p>We zijn nog bezig met het vormgeven van een plan van aanpak voor het opstellen van een wijk-/ buurtagenda als uitwerking van het collegewerkprogramma. De tweede buurtschouw zal eind Q2 2024 plaatsvinden. We gebruiken de buurtschouw als input voor het plan van aanpak en om lessen uit te trekken voor de totstandkoming van wijk-/ buurtagenda's in het vervolg.</p>
<p>We benutten ruimtelijke ontwikkelingen om in samenhang sociale doelstellingen voor gezondheid, bewegen/sport, welzijn en veiligheid te realiseren:</p> <ul style="list-style-type: none">- Gebalanceerd woningbouwprogramma per buurt.- Schone, aantrekkelijke en veilige buitenruimte.- Meer groen en ontmoetingsplekken in de openbare ruimte.	<p>We blijven vanuit sociaal perspectief input geven bij de totstandkoming van ruimtelijke ontwikkelingen, zodat sociale doelstellingen op het gebied van gezondheid, bewegen/sport, welzijn en veiligheid geborgd zijn.</p>
<p>We blijven inzetten op het enthousiasmeren en verbinden van burgerinitiatieven. We faciliteren initiatieven zo, dat ze zich op eigen kracht blijven ontwikkelen.</p>	<p>Onze inzet voor buurtinitiatieven zetten we ook in 2024 voort.</p>

We zetten in op het verstevigen van toezicht en handhaving.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>Per 1 januari 2026 stopt de huidige inhuurconstructie van BOA's bij de gemeente Papendrecht. In 2023 heeft een verkenning plaatsgevonden naar een alternatief om de kwaliteit en continuïteit van onze BOA-inzet te waarborgen en waar mogelijk te verbeteren. In 2024 maken we de definitieve keuze voor de organisatie van de BOA-inzet en brengen dit in de praktijk. Daarbij nemen we mee dat we willen toegroeien naar BOA-capaciteit die passend is bij de doelen van het Integraal Veiligheidsplan.</p>	<p>Vanaf 1 februari jl. huren we 2-3 boa's in van de gemeente Dordrecht. Zij zijn vaste boa's voor Sliedrecht en daarmee bekend en zichtbaar voor onze inwoners. De dagelijkse aansturing ligt in Sliedrecht waardoor we hen kunnen inzetten op de doelen uit het Integraal Veiligheidsplan.</p>
<p>Samen met de andere gemeenten in het basisteam Drechtsteden-Buiten verkennen we, in opdracht van de driehoek Drechtsteden-Buiten, de mogelijkheden om een Bestuurlijk Interventieteam op te richten. Dit interventieteam zal zich gaan richten op complexe misstanden en uitwassen van ondermijning.</p>	<p>In 2024 verkennen we door een pilot met het Bestuurlijk Interventieteam (BIT) de samenwerking. De tussentijdse resultaten zijn positief. In het najaar verkennen we samen hoe we hierin verder gaan.</p>

We werken nauw samen met de diverse toezichtteams die actief zijn in de gemeente Sliedrecht.

We hebben aandacht voor de teams van buurttoezicht en het preventieteam en zijn blij met hun inspanningen.

We sluiten aan bij regionale- en landelijke toezicht en handhavingsinitiatieven, zoals het Regionaal Controleteam Mensenhandel (RCTM) en het LSI (Landelijke Stuurgroep Interventieteams).

Wij sluiten structureel aan bij deze overleggen.

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot voor VJN	Mutatie VJN	Begroot na VJN
Lasten	47.145	5.455	52.600
Baten	-9.843	-5.919	-15.763
Onttrekking aan reserves	-1.331	0	-1.331
Totaal Samenleving	35.971	-465	35.506

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Saldo	1	Noodopvang vluchtelingen Oekraïne	2.187	4.087	1.900
	2	GR Sociaal	1.575	574	-1.001
	3	dG&J / Servicerorganisatie Jeugd	-176	0	176
	4	Inburgering	154	278	124
	5	Dienstverlening Drechtsteden	100	0	-100
Som Saldo			3.840	4.940	1.099
	6	Indexatie subsidies	324	0	-324
	7	Personele Begroting (P-Begroting)	168	0	-168
	8	Servicegemeente Dordrecht	143	0	-143
	9	Beschermd Wonen & Maatschappelijke opvang	915	915	0
	10	Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	65	65	0
Som Neutraal			1.614	980	-634
Totaal Samenleving			5.455	5.919	465

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. Noodopvang vluchtelingen Oekraïne (voordeel, € 1.900.000)

We verwachten voor 2024 een voordelig saldo van € 1.900.000 als gevolg van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne. Dit saldo betreft de vergoeding die wij ontvangen van het Rijk minus de gemaakte kosten. Dit is inclusief de verwerking van de verbouwing van de accommodatie en uitbreiding van de opvangcapaciteit van 158 naar 198 personen. Daarnaast is rekening gehouden met

de verlaging van de Rijksbijdrage als gevolg van onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Justitie & Veiligheid en is de uitkomst van de aanbesteding voor de beveiligingsdiensten financieel verwerkt. Desondanks is de prognose dat, mede door de gunstige huisvesting op het Stationspark, een positief saldo ontstaat op de opvang Oekraïne.

2. GR Sociaal (nadeel, € 1.001.000)

De Voorjaarsbrief van de GR Sociaal is financieel-technisch ingestoken en betreft een actualisatie van de begroting 2024 op basis van de resultaten 2023, de uitgangspuntennotitie 2025 en overige algemene trends en ontwikkelingen in de samenleving. Voor Sliedrecht leidt de Voorjaarsbrief van de GR Sociaal tot een netto verzwaring van de lasten met € 1.001.000. De stijging van de lasten is in grote mate toe te schrijven aan loon-prijsontwikkelingen en een groeiende vraag naar voorzieningen. We zien dat de netto kosten voor inkomensregelingen stijgen met € 310.000, de kosten voor de Wmo toenemen met € 318.000. Tenslotte leidt ook de intensieve begeleiding van het bijstandsbestand en de doelgroep nieuw beschermt tot een verzwaring van de lasten op de onderdelen beschermt werk en arbeidsparticipatie. In het raadsvoorstel aangaande de zienswijzen op de gemeenschappelijke regelingen wordt hier meer inhoudelijk op ingegaan.

3. dG&J / Serviceorganisatie Jeugd (voordeel, € 176.000)

Het prognosemodel van de SOJ laat een lastendaling zien van € 176.000. Het voordeel is te verklaren door een lager dan ingeschat gebruik van LTA (Landelijk Transitie Arrangement) en minder inzet van PGB. In het raadsvoorstel aangaande de zienswijzen op de gemeenschappelijke regelingen wordt hier meer inhoudelijk op ingegaan.

4. Inburgering (voordeel, € 124.000)

Op basis van het geprognosticeerd aantal asielstatushouders is er in 2024 een hogere beschikking ontvangen voor de voorlopige uitkering Wet inburgering 2021 (€ 278.000). In de kostenbegroting is al deels rekening gehouden met stijgende lasten, maar nog niet volledig. De aanvullende kosten zijn € 154.000, waardoor er een begrotingstechnisch voordeel ontstaat.

5. Dienstverlening Drechtsteden (nadeel, € 100.000)

De personeelslasten zijn structureel € 60.000 hoger dan begroot, omdat er nog geen rekening was gehouden met de uitkomsten van een functieherwaardering van de uitvoerende functies bij Dienstverlening Drechtsteden. Door toename van de complexiteit in het werk en extra verantwoordelijkheden zijn diverse baliefuncties en de functie van locatie verantwoordelijke geherwaardeerd. Dat heeft ertoe geleid dat al deze functies 1 schaal hoger zijn gewaardeerd. Daarnaast is er ook een structureel tekort van € 40.000 geconstateerd in de begroting voor de jaarlijkse bijdrage aan Dienstverlening Drechtsteden.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

6. Indexatie subsidies

Het beschikbare budget voor indexatie van subsidies was nog niet verdeeld, met deze wijziging gebeurt dat alsnog.

7. P-begroting

De begroting is aangepast op de overeengekomen CAO voor gemeente ambtenaren. Daarnaast zijn wijzigingen aangebracht in de doorbelasting van de lonen naar de programma's (taakvelden).

8. Servicegemeente Dordrecht

De initiële begroting van de servicegemeente Dordrecht stond in haar geheel begroot op het taakveld overhead in programma 4 Bestuur en organisatie. Terwijl de bijdrage aan Dienstverlening Drechtsteden en de begeleidingskosten voor de schoonmakers (Wsw'ers) horen bij programma Samenleving.

9. Beschermd Wonen & Maatschappelijke opvang

Op basis van de afrekening Beschermd Wonen en Opvang 2023 wordt het overschot 2024 realistisch begroot. Zoals aangekondigd in de Winternota 2023 zal er onderzocht worden welke mogelijkheden er zijn om in Sliedrecht beschermd wonen en opvangplekken te realiseren. Dit in vervolg op afspraken die we op regionaal niveau aan het maken zijn ten behoeve van de Huisvesting Kwetsbare Doelgroepen. Daarbij heeft het college besloten om voor 2024 de capaciteit van het Bonkelaarhuis te verruimen met als doel om de druk op Beschermd Wonen en Opvang af te laten nemen. Dit door inzet op de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis. Dit vraagt om meer lokaal georganiseerde begeleiding maar heeft een positief effect op de leefbaarheid, veiligheidsbeleving in de wijken en het dempen van de vraag naar voorzieningen. De kosten hiervoor worden gedekt uit het overschot beschermd wonen 2023 en 2024. Afhankelijk van verdere planvorming zal een eventueel resterend positief saldo zichtbaar worden gemaakt in de Winternota 2024.

10. Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

De gemeente Sliedrecht heeft in 2023 een aanvraag gedaan (en een toekenning gekregen) voor extra middelen inzake het bereiken van doelen uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het GALA stelt deze middelen beschikbaar voor 15 gezondheidsprogramma's verdeeld over programma Samenleving en programma Economie, onderwijs, sport en cultuur. Deze middelen zijn laat in 2023 beschikbaar gesteld. Voor de gezondheidsprogramma's vallend onze programma Samenleving is dan ook van de mogelijkheid gebruik gemaakt om waar nodig 20% van het beschikbaar gestelde budget in 2023 over te hevelen naar 2024 zodat deze gelden alsnog ingezet kunnen worden voor de in het GALA gestelde doelen.

Programma 2 - Economie, onderwijs, sport en cultuur

Kernopgave Ondernemend en Betrokken

Ondernemend en betrokken zijn zit diep geworteld in Sliedrecht. Binnen onze samenleving doen mensen veel zelf. Daar zijn we niet alleen trots op, we hebben ook de ambitie dat verder te versterken. Bijvoorbeeld door het borgen van de vitale economie en het levendig centrum. De rode draad daarin is verbinden, organiseren en promoten.

Sliedrecht is een ondernemersdorp pur sang. Verschillende Sliedrechtse bedrijven, met name die in de maritieme sector en de aanverwante maakindustrie, zijn actief over de hele wereld en bieden werk aan veel Sliedrechtse. Ook de vele zorginstellingen, de detail- en groothandel en de ondernemers in het centrum leveren een grote bijdrage aan Sliedrechts vitale economie. De lokale en regionale arbeidsmarkt is cruciaal: het lokale en regionale bedrijfsleven heeft immers behoefte aan gekwalificeerd personeel. Niet voor niets werken onderwijs en bedrijfsleven nu al samen aan een goede aansluiting van het onderwijs op het werk dat gedaan moet worden. Deze manier van werken borgen we graag voor de toekomst en waar mogelijk voegen we kwaliteit toe. Er ligt lokaal een belangrijke opgave om sterker in te zetten op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van de Sliedrechtse bedrijven. Als we onze inwoners maximale kansen willen bieden, is het belangrijk een nog sterker appel te doen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van die bedrijven. We willen ze actiever en persoonlijker benaderen en verleiden tot het bieden van onder andere stage-, leer- en participatieplaatsen. Daarmee kunnen we bijgedragen aan de maatschappelijke opgaven zoals opgenomen in het programma 'Veilig en Inclusief Sliedrecht', waarin onder andere het verhogen van de participatie van onze inwoners richting de arbeidsmarkt centraal staat. (zie 3.1).

Natuurlijk houdt een gunstig ondernemingsklimaat ook in dat er voldoende ruimte is voor bedrijven. En dat bedrijven op de juiste plek gevestigd zijn. Ook een goede uitstraling van de terreinen en het centrum zijn daarbij van groot belang. Deze uitgangspunten zijn terug te vinden in de kernopgave ruimtelijke vernieuwing en zijn onlosmakelijk verbonden met het bedrijvenbeleid en het vestigingsklimaat. Ze moeten dan ook in samenhang gezien worden.

We gaan in 2024 voor de volgende vijf ambities vanuit het raamwerk van het collegewerkprogramma (CWP):

- A. We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie
- B. We hebben in 2026 een stap vooruit gezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven
- C. In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt
- D. In 2026 is ons lokale onderwijs verstevigd in aansluiting op maatschappelijke- en arbeidsmarktontwikkelingen
- E. In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

Ambities

Ambitie 1: We hebben in 2026 samen met ondernemend Sliedrecht uitvoering gegeven aan de Economische Visie

Samen met de ondernemers stelden we een nieuwe Economische Visie 2021-2030 op die tal van ambities bevat om de lokale economie nog beter te laten functioneren. Uitgangspunt is de algemene versterking van het vestigingsklimaat. Prioritaire thema's zijn vitale werklocaties en slim ruimtegebruik, innovatie, verduurzaming en digitalisering, arbeidsmarkt-onderwijs en bereikbaarheid. De visie én de ondernemers vragen voor de nieuwe collegeperiode niet om nieuwe plannen, maar om uitvoering. We realiseren daarom de volgende zaken.

Speerpunten

In de Smart Delta Drechtsteden zetten we ons actief in op innovatie en versterking van het maritieme cluster.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
In 2024 herijken wij de GroeiAgenda (op weg naar 2040) en krijgen de genoemde onderdelen een prominente plek in het regionale uitvoeringsprogramma.	Er worden voorbereidingen getroffen voor het herijken van de GroeiAgenda.

In samenwerking met onze regio (via DEAL) hebben we als gemeente actief accountmanagement richting Sliedrechtse bedrijven.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
In 2024 werken we met de partners in de regio een aanpak uit voor strategisch regionaal accountmanagement. De aanpak is aanvullend op het lokaal bedrijvencontact van de gemeenten.	Accountmanagement is een wezenlijk onderdeel van de activiteiten van het cluster Economie van de gemeente Sliedrecht. De strategische accounts zijn inmiddels in kaart gebracht en er is een start gemaakt met het bezoeken van bedrijven. We hebben gericht en thematisch contact met ondernemers in Sliedrecht en de regio. Daarnaast is het contact met de nieuw opgerichte Ondernemersfederatie Sliedrecht (OFS) vorm gegeven.

We werken aan verduurzaming van de Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
In 2024 werken we met private partners aan de verdere realisatie van een Greendeal. Op de agenda staan onder andere de volgende punten om te komen tot duurzame energieopwekking en -mobiliteit op de bedrijventerreinen. van Sliedrecht: uitwerken business plan bepalen rechtsvorm uitwerken organisatievorm en het opstellen van een roadmap voor de fasering van de werkzaamheden	De verwachting is dat deze business case m.b.t de Green Deal medio 2024 gereed is. Aanvullend wordt er gewerkt aan het bepalen van de rechtsvorm, uitwerken organisatievorm en het opstellen van een roadmap voor fasering van de werkzaamheden.

We zetten per 2023 een gemeentebreed ondernemersfonds op, voor en door ondernemers.

Wat willen we gaan doen:

Samen met het Ondernemersfonds zetten wij in 2024 de volgende stappen. Wij werken samen bij het opstellen van een uitvoeringsagenda voor de opstart van diverse projecten, zoals parkmanagement voor bedrijventerreinen. Na het opstellen volgt de uitvoering.

Voortgang 2024:

Het bestuur van het Ondernemersfonds heeft een start gemaakt met het parkmanagement voor de bedrijventerreinen door een opdracht te verstrekken aan een externe partij.

Ambities

Ambitie 2: We hebben in 2026 een stap vooruit gezet in optimaal ruimtegebruik voor bedrijven

Het programma Ruimtelijke Vernieuwing krijgt steeds verder vorm. Duidelijk is dat wij nog steeds slim moeten omgaan met onze beschikbare ruimte. Optimaal benutten en kwaliteit verhogen blijven uitgangspunten. Dit geldt voor zowel de bestaande bedrijventerreinen als voor de (her)ontwikkeling van de laatste braakliggende (private) locaties.

Hoe de ruimtelijke puzzel zal worden gelegd, kun je terugzien in de planvorming van het programma Ruimtelijke Vernieuwing.

Speerpunten

We bereiden de ontwikkeling van Stationspark III voor inclusief een strategisch uitgiftekader.

Wat willen we gaan doen:

Samen met onze regiopartner DEAL stellen we in 2024 een strategisch uitgiftekader op voor Stationspark III.

Voortgang 2024:

In het vierde kwartaal 2024 of begin 2025 worden deze uitgiftekaders voorgelegd aan de gemeenteraad.

We realiseren parkmanagement en gebiedsbeheer op alle Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Wat willen we gaan doen:

In 2024 werken wij in nauwe samenwerking met het Ondernemersfonds de kaders uit voor de opdrachtverstrekking voor gebiedsbeheer/parkmanagement van de Sliedrechtse bedrijventerreinen.

Voortgang 2024:

Via het Ondernemersfonds is een opdracht aan een externe partij gegund voor het uitvoeren van het parkmanagement voor de Sliedrechtse bedrijventerreinen. In 2024 is de eerste pilot gestart met parkmanagement.

We zetten in op (her)ontwikkeling van verouderde terreinen of niet ontwikkelde locaties.

Wat willen we gaan doen:

In 2024 werkt ROM-D in opdracht van de gemeente Sliedrecht aan de (her)ontwikkeling van ten minste één nader aan te wijzen bedrijfslocatie (bij voorkeur aan het water) ten gunste van de bedrijvigheid in Sliedrecht.

Voortgang 2024:

In de Drechtsteden is het cruciaal om de maritieme maakindustrie te laten groen, omdat er een tekort is aan bedrijventerreinen voor watergebonden activiteiten. In 2024 wordt hieraan gewerkt samen met lokale partners. Uit een onderzoek van ROM-D in 2023 blijkt dat 25 locaties in de regio kansrijk zijn voor herontwikkeling ten behoeve van deze industrie. In deze lijst staan ook locaties in Sliedrecht.

Hoe de ruimtelijke puzzel zal worden gelegd, kun je terugzien in de planvorming van het Programma Ruimtelijke Vernieuwing waarbij het beter benutten van bedrijventerreinen en het behouden van de (watergebonden) maritieme maakindustrie de aandacht hebben.

Ambities

Ambitie 3: In 2026 bruisen de winkelgebieden in Sliedrecht en zijn ze (nog) verder opgeknapt

De afgelopen jaren is al veel werk gestoken in het versterken van de drie grotere winkelgebieden in Sliedrecht: het Burgemeester Winklerplein, de Kerkbuurt en de Woonboulevard. Die opgave is echter nog niet af en vraagt ook de komende jaren nog volle aandacht.

Speerpunten

De Leegwaterstraat als hoofdstraat van de Woonboulevard wordt opgewaardeerd.

Wat willen we gaan doen:

Na het ontvangen van het aanvullend krediet voor de herinrichting van de Leegwaterstraat werken we in 2024 aan de verdere uitwerking van het ontwerp (VO) tot een bestek en uitvoeringsontwerp. Dit ontwerp voorziet in nieuwe riolering en bovengrondse inrichting. Hierbij wordt de Leegwaterstraat ingericht als hoofdstraat van de Woonboulevard.

Voortgang 2024

Het eerste deel van de rioleringsopgave wordt in Q2 & Q3 van 2024 uitgevoerd. Het tweede deel van rioleringsopgave en het aanvragen van het aanvullende krediet voor de bovengrondse inrichting loopt volgens schema.

Structureel centrummanagement op de Kerkbuurt

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

In samenspraak met de ondernemersvereniging(en) in het centrum en de centrummanager geven we verdere invulling aan de structurele afspraken over de bekostiging.

Vanuit duidelijke afspraken is in 2023 een externe centrummanager aan de slag gegaan. Ook in 2024 zal dit het geval zijn.

We geven verder uitvoering aan de herontwikkeling van het Burgemeester Winklerplein.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

In het vierde kwartaal 2023 wordt de gemeenteraad geïnformeerd over de stand van zaken.

De raad is geïnformeerd middels een CIB.

Het overleg is gevoerd met onze partners over de ontwikkelingsmogelijkheden op het plein. In verband met de geconstateerde juridische en financiële aandachtspunten is de grondexploitatie afgesloten.

Ambities

Ambitie 4: In 2026 is ons lokale onderwijs versterkt in aansluiting op maatschappelijke en arbeidsmarktontwikkelingen

De komende jaren stijgt de vraag naar arbeidskrachten. Dit komt door de groei van de economie en de toenemende vergrijzing. Voor een gezonde lokale arbeidsmarkt is het daarom belangrijk om arbeidspotentieel te benutten. Dit doen we door leerlingen enthousiast te maken voor een carrière in de techniek of de zorg. Het onderwijs moet daarbij aansluiten bij wat lokale bedrijven en zorginstellingen nodig hebben. Dit vergroot tegelijk de kans dat inwoners in de toekomst een baan kunnen krijgen en versterkt het sociaaleconomische fundament van Sliedrecht.

Speerpunten

We hebben zicht op onze toekomstige opgave voor onderwijshuisvesting

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

Het Integraal Huisvestingplan Onderwijs 2024-2044 wordt uiterlijk Q2 2024 ter besluitvorming voorgelegd.

Het IHP wordt in overleg met de schoolbesturen opgesteld. Het wordt in 2024 aan de raad voorgelegd.

We zetten in op het kapitaliseren van de maatschappelijke waarde van bedrijven voor Sliedrecht

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
Tijdens bedrijfsbezoeken zijn onze sociale ambities nadrukkelijk onderdeel van gesprek. Doel daarvan is het aantal lokale stage- en leerwerk- en participatieplekken bij bedrijven te vergroten.	Loopt
We zoeken regionale samenwerking voor het verstevigen van de onderwijs-arbeidsmarktstructuur en sluiten aan bij initiatieven die een bijdrage leveren aan onze lokale onderwijs-arbeidsmarktstructuur	Regionale samenwerking voor het verstevigen van de onderwijs- en arbeidsmarktstructuur is onderdeel van de herziene Groeiagenda.

Ambities

Ambitie 5: In 2026 staan er sterke samenwerkingsstructuren van ondernemers, (sport)verenigingen en maatschappelijke organisaties. Samen hebben ze een passend aanbod van voorzieningen gecreëerd en is de bekendheid hiervan vergroot

Sport, cultuur en recreatie zijn de sociale bindmiddelen van een samenleving. Sportieve, culture en recreatieve voorzieningen, activiteiten en initiatieven zorgen niet alleen voor reuring in ons dorp, maar zorgen er ook voor dat inwoners mee kunnen doen en elkaar kunnen ontmoeten. Hiermee draagt het bij aan de veerkracht van de samenleving. Participatie binnen een vereniging, initiatief of voorziening zorgt niet alleen voor een (potentieel) sociaal netwerk. Het is ook een plek om levenslessen op te doen waar je de rest van je leven wat aan hebt. Sociale interactie, talentontwikkeling, afspraken nakomen en verantwoordelijkheid nemen bijvoorbeeld. Daarom faciliteren we de samenwerking tussen cultuur-, sport- en recreatiepartijen, zodat er nieuwe initiatieven en nieuw aanbod ontwikkeld kunnen worden. We hechten er belang aan dat zoveel mogelijk mensen bekend zijn met het aanbod in Sliedrecht.

Speerpunten

Gemeentelijk vastgoed wordt benut om de beleidsmatige doelstellingen van Koers 2030 te realiseren.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
Doelstelling Vastgoed:	
Het gemeentelijk vastgoed wordt gebruikt waarvoor het is bedoeld: het moet maatschappelijk toegevoegde waarde hebben.	Bij een huisvestingsvraagstuk toetsen we of vastgoed hieraan bijdraagt.
We richten ons op de kernportefeuille. De niet kernportefeuille moet afgestoten worden. We hebben geen gebouwen omdat we die toevallig hebben, maar alleen nog vastgoed dat maatschappelijk toegevoegde waarde heeft. We starten met het afstoten van woningen en het slopen van de woningen onder de hoogspanningsmasten. De panden uit de niet kernportefeuille (die van strategisch nut is) worden	We slopen een (deel van de) woningen onder hoogspanningsmasten: beoogde planning is Q3/Q4 2024. Maaslaan en Middeldiepstraat: vastgoed is aangesloten op deze projecten.

meegenomen in de betreffende planontwikkelingen. We starten met de Maaslaan en de Middeldiepstraat.

Voor de strategische inzet van het vastgoed uit de niet kernportefeuille bepalen we de richting en planning.

Dit is een doorlopend proces en wordt waar nodig bijgesteld.

Doelstelling Beheer:

We maken een strategische keuze hoe we het beheer van multifunctionele gebouwen (Stationsweg 4, Dr, Langevelplein 30 en de sporthallen) structureel willen beheren, zowel gebouw technisch als voor wat betreft de (horeca-)exploitatie. Daarbij zijn gebruikers tevredenheid, flexibiliteit en functionaliteit belangrijke afwegingskaders. De gemeente zal daarvoor op de juiste afstand worden gezet, zodat het gebouw optimaal gebruikt kan worden. Hierdoor kan flexibiliteit en maatwerk worden toegepast richting gebruikers.

De eerste stap betreft besluitvorming over het voorstel Oprichting Beheer Accommodaties Sliedrecht BV (BAES), deze staat geagendeerd in de gemeenteraad op 28 mei 2024.

De exploitatie van het vastgoed wordt goed geborgd. Het vastgoed zal beter benut worden, c.q. multifunctioneler worden ingezet.

Dit is een doorlopend proces en wordt waar nodig bijgesteld.

We blijven culturele organisaties en sportverenigingen ondersteunen om (meer) samen te werken en in gezamenlijkheid initiatieven te ontplooiën en de bekendheid hiervan te vergroten.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

We zorgen ervoor dat er in de fysieke buitenruimte meer zichtbaar is wat er in Sliedrecht te doen is (met bewegwijzering, maar ook via actieve communicatie op de digitale borden).

Loopt

Er wordt uitvoering gegeven aan de rijksregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK) om onder andere meer samenwerking tussen het onderwijs en culturele organisaties te stimuleren (dit is wel afhankelijk van of de subsidie wordt toegekend door de overheid).

De aanvraag voor deelname aan CMK voor 2023 en 2024 is goedgekeurd. De combinatiefunctionaris Cultuur werkt aan een cultuurmenu voor de basisscholen.

De combinatiefunctionarissen worden ingezet om ontmoeting te faciliteren tussen culturele organisaties en sportverenigingen onderling.

De coördinator Sport en Preventie is begonnen.

Structurele afspraken worden gemaakt met Comité 4 en 5 mei voor de dodenherdenking en viering van de bevrijding in Sliedrecht.

Om een goede samenwerking met het comité 4 en 5 mei te waarborgen is er op verschillende momenten in 2024 overleg geweest tussen het comité en de gemeente, zowel bestuurlijk als op ambtelijk niveau. Dit heeft geresulteerd in een succesvol verloop van 4 en 5 mei.

We faciliteren de ontwikkeling van de Wonders of Water Experience van het Nationaal Baggermuseum, met aandacht voor kansen op recreatief, economisch en educatief gebied.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>We ondersteunen het Nationaal Baggermuseum bij het opzetten van een WOW-Keet</p> <ul style="list-style-type: none">• Bij de ontwikkeling van de WOW-Keet is de rol van de gemeente faciliterend.• Uitgangspunt is een concrete bijdrage op economisch en educatief vlak, gericht op de verbinding met het onderwijs.	<p>Er is in zowel 2023 als 2024 een subsidie gegeven voor de inrichting, leermiddelen en personeelskosten ten behoeve van de WOW-Keet.</p>

We verbinden sport, cultuur en recreatie met een veilig en inclusief Sliedrecht en ruimtelijke ontwikkeling

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>Bij de planvorming voor de ruimtelijke (her)ontwikkeling van Sliedrecht besteden we nadrukkelijk aandacht aan het faciliteren en stimuleren van bewegen/sporten en mogelijkheden voor recreatie.</p>	<p>De ruimtelijke ontwikkeling ontwikkeld zich stapsgewijs en verloopt voor de binnenstedelijke vernieuwing voorop op die van Noord. We geven aan dat de fiets- en wandelpaden die uitnodigen dat inwoners zich te voet of met de fiets/scooter of brommer verplaatsen van belang zijn. Evenals voldoende groen, waarbij we in het groen aanmoedigen dat er speel- en sportvoorzieningen in de buitenruimte geplaatst worden. Zo dragen we bij aan natuurlijke ontmoetingsplekken waar recreëren en bewegen samen kan gaan.</p>
<p>Om lokale sportaanbieders te stimuleren en faciliteren om meer samen te werken, onderzoeken we de mogelijkheden voor de oprichting van een lokaal sportplatform. Dit gebeurt in samenwerking met de partners van het Lokaal Sportakkoord.</p>	<p>In 2024 hebben we bij Stichting Welzijn Sliedrecht een coördinator Sport en Preventie aangesteld. Deze rol is erop gericht om lokale sportaanbieders meer samen te laten werken, ook met welzijnspartners. Zo hopen we de sportaanbieders te stimuleren en faciliteren om te voldoen aan afspraken uit het Lokaal Sportakkoord.</p>
<p>De ontwikkelingen rondom een energieneutraal zwembad in Sliedrecht worden verder uitgewerkt met gebruik van onder andere de inzichten uit het behoefteonderzoek (2023) naar een energieneutraal zwembad.</p>	<p>In april heeft besluitvorming plaatsgevonden over het toekomstscenario voor een nieuw zwembad voor Sliedrecht. Vertrekpunt is dat het nieuw te ontwikkelen zwembad een energiezuinig zwembad wordt. Met het voorbereidingskrediet dat beschikbaar is gesteld nemen we de verdere uitwerking (met buurgemeenten) ter hand.</p>

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot voor Voorjaarsnota	Mutatie Voorjaarsnota	Begroot na Voorjaarsnota
Lasten	9.484	796	10.280
Baten	-2.863	-24	-2.887
Onttrekking aan reserves	-413	66	-347
Totaal Economie, onderwijs, sport en cultuur	6.208	838	7.046

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Saldo	1	Zwembad de Lockhorst	385	0	-385
	2	Onderwijshuisvesting	88	0	-88
Som Saldo			473	0	-473
	3	Servicegemeente Dordrecht	420	0	-420
	4	P-Begroting	-164	0	164
	5	Indexatie subsidies	109	0	-109
	6	Reserve Koers 2030	-66	-66	0
	7	Maaslaan 6	24	24	0
Som Neutraal			323	-42	-365
Totaal Economie, onderwijs, sport en cultuur			796	-42	-838

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. Zwembad de Lockhorst (nadeel, € 385.000)

Vanwege de aanbesteding, die in 2023 heeft plaatsgevonden, zijn de exploitatielasten van bronbad de Lockhorst flink gestegen. Landelijk gezien zijn de kosten voor zwembaden de afgelopen jaren fors gestegen vanwege de coronacrisis, de energiecrisis en de inflatie. Het exploitatiemodel van zwembaden is verder onder druk komen te staan vanwege teruglopende bezoekersaantallen als gevolg van de veranderende vrijetijdsbesteding. De begroting wordt aangepast en dit lijdt tot een nadeel van € 385.000.

2. Onderwijshuisvesting (nadeel, € 88.000)

De gemeente is verplicht de OZB voor scholen te bekostigen en de panden te verzekeren. De OZB voor scholen is gestegen met totaal € 38.000 (mede als gevolg van de introductie van het ondernemersfonds). Daarnaast zijn na aanbesteding de kosten voor de brandverzekering met € 50.000 gestegen.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

3. Servicegemeente Dordrecht

De initiële begroting van de servicegemeente Dordrecht stond in haar geheel begroot op het taakveld overhead in programma 4 Bestuur en organisatie. Terwijl de bijdrage aan de groeiagenda van Smart Delta Drechtsteden hoort op programma Economie, onderwijs, sport en cultuur.

4. P-begroting

De begroting is aangepast op de overeengekomen CAO voor gemeente ambtenaren. Daarnaast zijn wijzigingen aangebracht in de doorbelasting van de lonen naar de programma's (taakvelden).

5. Indexatie subsidies

Het beschikbare budget voor indexatie van subsidies was nog niet verdeeld, met deze wijziging gebeurt dat alsnog.

6. Reserve Koers 2030

Per abuis is er een onttrekking van kapitaallasten begroot aan de reserve Koers 2030 in verband met het Burgemeester Winklerplein. Met deze wijziging wordt dat hersteld (teruggedraaid).

7. Maaslaan 6

In de initiële begroting is het pand aan de Maaslaan 6 niet opgenomen. Met deze wijziging krijgt de Maaslaan 6 een plek in de begroting. De huurinkomsten zijn begroot op € 23.700. Dit bedrag is ook begroot aan de kostenkant.

Investeringen

Naast de mutaties in de exploitatie zijn er ook mutaties in de investeringen die horen bij het programma.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Investeringen	U/I	2024	2025	2026	2027
1	Uitbreiding Prins Willem-Alexanderschool	U	-50	50	0	0
	IKC Valkweg (tijdelijke huisvesting)	U	-50	50	0	0
2	Inrichting Stationsweg 4	U	287	0	0	0
3	Renovatie Stationsweg 4	U	1	0	0	0
		I	-1	0	0	0

1. Onderwijshuisvesting

De investeringen in zowel de uitbreiding van de Prins Willem-Alexanderschool als de tijdelijke huisvesting voor de IKC Valkweg staan begroot in 2024. De projecten zullen niet in 2024 worden afgerond. Er wordt daarom een gedeelte doorgeschoven. Het bedrag is hierbij indicatief bij de Winternota volgt een verdere doorschuif.

2. Inrichting Stationsweg 4

In de CIB *Voortgang inrichting Elektra* bent u geïnformeerd over de noodzaak van een investering in inventaris vooruitlopend op de oprichting van BAES B.V. Te zijner tijd zal deze investering worden overgebracht (en verrekend) met BAES B.V..

3. Renovatie Stationsweg 4

Betreft een technische correctie van het krediet, heeft geen invloed op de beschikbare middelen.

Programma 3 - Ruimte

Kernopgave Ruimtelijke Vernieuwing

In Koers 2030, ons ambitiesdocument uit 2020, is een toekomstbeeld van Sliedrecht geschetst waarbij we werken aan een inclusiever, mooier en levendiger Sliedrecht. We doen dat door woningen te bouwen en vernieuwen in een nieuw te ontwikkelen wijk boven het spoor (Sliedrecht Noord) en via binnenstedelijke herstructurering (met name Sliedrecht Oost). In het kielzog van woningbouw is niet alleen het toevoegen van verbindingen en ontsluitingen van groot belang, maar ook het creëren van ruimtelijke kwaliteit via parkachtige groenstructuren. Klimaatadaptatie is daar belangrijk bij, net als beheer en onderhoud. Ook de energietransitie en het versterken van het vestigings- en ondernemersklimaat spelen een grote rol.

Binnen het sociaal domein ligt de focus op verder bouwen aan de sociale infrastructuur, veiligheid en het benutten van de kracht van de samenleving. Dat laatste punt is cruciaal, omdat samenwerken de sleutel tot succes is. We hebben onze inwoners, ondernemers, het maatschappelijk middenveld en regionale partners dan ook heel hard nodig om de ambities te kunnen realiseren.

We gaan in 2024 uit van de volgende vijf ambities:

- A. Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave.
- B. We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving.
- C. We maken Sliedrecht duurzaam.
- D. We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit.
- E. In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030.

Ambities

Ambitie 1: Op basis van het Programmaplan en de Omgevingsvisie hebben we in 2026 de noodzakelijke voorbereidingen getroffen en de eerste projecten gerealiseerd voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave

Met het Programmaplan en de Omgevingsvisie zijn de lijnen en uitgangspunten voor de kernopgave ruimtelijke vernieuwing uitgezet. Vanuit het Programmaplan staan de doelen van de binnenstedelijke herstructurering, de realisatie van Sliedrecht-Noord en de realisatie van een nieuwe Noord-zuidverbinding met Sliedrecht Noord over de A15/spoor centraal. De komende bestuursperiode willen we die doelen en de daarbij horende uitgangspunten rondom bijvoorbeeld kwaliteit, bereikbaarheid en duurzaamheid via een integrale werkwijze verder brengen. Daarbij is het nodig de samenhang tussen deze doelen én met de andere kernopgaven scherp te houden. De fysieke en sociale infrastructuur zijn immers nauw met elkaar verbonden en beïnvloeden elkaar.

De komende jaren zetten we in Sliedrecht vol in op ruimtelijke vernieuwing. Het gaat dan bijvoorbeeld om het woningbouwprogramma, de kwaliteit van de buitenruimte en de ontmoetingsplekken. We willen die ontwikkelingen echter ook ten behoeve van de sociale infrastructuur benutten. Omdat we bij ruimtelijke projecten als herstructurering of de aanleg van een warmtenet veel in contact komen met mensen, ligt er vanuit 'signalering en preventie' ook een kans om goede verbindingen te leggen tussen het fysieke en het sociale.

Speerpunten

Implementatie omgevingswet

We werken de komende jaren verder aan de 28 acties die minimaal nodig zijn voor de implementatie van de Omgevingswet. Sommige acties moeten voor de implementatie uitgevoerd zijn en andere acties hebben een doorlooptijd tot 2032. We werken samen met de regio en ketenpartners verder aan de implementatie van de Omgevingswet.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
Het voortzetten van opleiden van collega's die te maken krijgen met de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).	In het transitie- en implementatieplan is een opleidings- en trainingsprogramma opgenomen. In het eerste kwartaal is een casuïstiekoefening uitgevoerd voor het Beheer Openbaar Ruimte. Deze aanpak is succesvol krijgt een vervolg. Een training voor het opzetten van het instrument 'Programma' en een verdiepingstraining voor de Wet kwaliteitsborging zijn in voorbereiding.
een eerste versie van het Omgevingsplan verder uitwerken.	De Bruidsschat is in beheer genomen. Het proces 'Wijzigen Omgevingsplan' is beschreven en wordt in 2024 geïmplementeerd. Het Omgevingsplan 1.0 (Centrumgebied) wordt in het 4e kwartaal vastgesteld. De voorbereiding van een tweede deelplan zal binnenkort starten. In het transitie- en implementatieplan is een planning tot 2032 opgenomen van de verschillende deelplannen. Voor concrete initiatieven wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid voor een Buitenplanse Omgevingsplanactiviteit (BOPA)
de uitgewerkte en ingerichte DSO processen monitoren.	In samenwerking met regionale partners wordt de uitvoering van de processen en de werking van het Omgevingsloket nauwgezet gevolgd. Verdere uitwerking van het lokale deel is opgenomen in het Transitieplan (o.a. uitbreiding van de topactiviteiten in het Omgevingsloket).
de inrichting van de systemen voor VTH monitoren.	De uitvoering van VTH wordt per kwartaal gemonitord.
verder oppakken van verordeningen en het omzetten naar de OW (mogelijk tot 2032)	In het transitie- en implementatieplan is de verdere uitwerking van de Omgevingsplan beschreven. De regels uit de verordeningen die naar het Omgevingsplan moeten of mogen zijn geïnventariseerd. De omzetting van de regels vindt zoveel mogelijk plaats in de verschillende deelplannen. Uitgangspunt is dat op 1 januari 2032 de implementatie volledig is afgerond. Er is dan één Omgevingsplan voor de gehele gemeente en de processen, systemen en instrumenten zijn volledig ingericht.
De gemaakte afspraken met de ketenpartners monitoren.	We voeren periodiek overleg met de ketenpartners over de verdere ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet. We nemen deel aan de werkgroepen die hieruit voortkomen. In verband met de hoeveelheid werk is verdergaande samenwerking noodzakelijk. Evaluatie van de werkafspraken met de Omgevingsdienst ZHZ vindt in de tweede helft van 2024 plaats

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We stellen een masterplan voor Sliedrecht-Noord op met de kaders en ambities voor de ontwikkeling in de polder, inclusief de aansluiting op de Noord-zuidverbinding.	Op basis van afspraken uit de Verklaring tot samenwerking (december 2023 ondertekend) wordt er in samenwerking met 6 marktpartijen hard gewerkt aan een masterplan voor Sliedrecht-Noord. Na het zomerreces in 2024 zal het masterplan Sliedrecht-Noord inclusief een ontwikkelstrategie en financiële businesscase ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad.
We werken de ontwikkelstrategie uit voor Noord.	De uitgewerkte ontwikkelstrategie voor Sliedrecht-Noord zal als onderdeel van het masterplan ter besluitvorming voorgelegd worden aan de gemeenteraad.
We werken samen met marktpartijen toe naar een samenwerkovereenkomst en ontwikkelafspraken.	Op basis van de uitkomsten van het masterplan en de ontwikkelstrategie wordt er samen met marktpartijen toegewerkt naar een vervolgovereenkomst. Eind 2024 streven we ernaar om een samenwerkingsovereenkomst met de deelnemende partijen te ondertekenen.

Sliedrecht Oost: vernieuwing via meerjarig schuifplan

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
In 2024 vindt de nadere planuitwerking plaats voor de deelprojecten van de binnenstedelijke herstructurering.	De nadere planuitwerking loopt. De bedoeling is om het stedenbouwkundig kader in Q4 2024 voor te leggen aan de gemeenteraad voor besluitvorming met ook de onderliggende grondexploitaties voor de gemeentelocaties.
We zetten de de ruimtelijke planprocedure (globaal bestemmingsplan) voort voor de locaties die onder de binnenstedelijke herstructurering vallen.	Parallel aan de uitwerking van de stedenbouwkundige visie zijn milieuonderzoeken uitgevoerd en is een concept bestemmingsplan voorbereid om dit ook juridisch-planologisch te verankeren. Met de vaststelling van de stedenbouwkundige visie is de afweging gemaakt om de planologische uitwerking zorgvuldiger voor te bereiden door meer tijd te nemen voor participatie met omwonenden en belanghebbenden.
We werken aan het participatieproces en bereiden de projectontwikkeling voor van een aantal deelgebieden.	Er is een onafhankelijke voorzitter aangesteld om dit participatieproces te begeleiden met omwonenden. De eerste brede participatiebijeenkomsten hebben eind januari, begin februari en eind februari plaatsgevonden. Op basis van deze bijeenkomsten zijn 5 klankbordgroepen gevormd. Het afgelopen jaar hebben de deelnemers van de klankbordgroepen in drie sessies toegewerkt naar een

stedenbouwkundig kader. Het gaat o.a. om beeldkwaliteit, woningbouwtypologieën, bouwvelop, openbare ruimte (groen, openbare ruimte), mobiliteit/parkeren en referenties. Eerst zijn er drie varianten grof uitgewerkt met hun voor- en nadelen op o.a. financiële haalbaarheid, ruimtelijke inpasbaarheid en stedenbouwkundige kwaliteit. Klankbordgroepen geven daar input op. Daarna wordt een voorkeursvariant uitgekozen door de gemeente die vervolgens gedetailleerd wordt uitgewerkt en voorgelegd voor besluitvorming aan de gemeenteraad in het vierde kwartaal van 2024.

Nadat de samenwerkingsovereenkomst door beide partijen is getekend en de samenwerkingsfase is gestart, ambiëren we in 2024 te werken aan het opstellen van een realisatieovereenkomst met Tablis Wonen en/of een nader te bepalen marktpartij.

De samenwerkingsovereenkomst is op 15 september 2023 getekend door Tablis Wonen en de gemeente Sliedrecht. Op basis van het stedenbouwkundig kader wordt in Q4 2024 een realisatie overeenkomst gesloten door het college van B&W met de woningcorporatie Tablis Wonen.

We maken een ontwikkelstrategie om tot een gebalanceerd woningbouwprogramma te komen voor de bouw van 2.500 woningen tot 2040.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

We stellen een ontwikkelstrategie op voor Sliedrecht-Noord en de binnenstedelijke herstructurering op basis van het Programmaplan.

Op basis van afspraken uit de Verklaring tot samenwerking (december 2023 ondertekend) wordt er in samenwerking met 6 marktpartijen hard gewerkt aan een masterplan voor Sliedrecht-Noord. Na het zomerreces in 2024 zal het masterplan Sliedrecht-Noord inclusief een ontwikkelstrategie en financiële businesscase ter besluitvorming worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

De komende periode wordt het stedenbouwkundig kader voor BHS verder uitgewerkt. De bedoeling is om het stedenbouwkundig kader in Q4 2024 voor te leggen aan de gemeenteraad voor besluitvorming met ook de onderliggende grondexploitaties voor de gemeentelocaties.

We zetten de maatschappelijke adviesgroep (MAG) in om de afstemming en het draagvlak met belanghebbende verder te organiseren.

De maatschappelijk adviesgroep heeft op alle grote raadsbesluiten binnen het Programma Ruimtelijke Vernieuwing geadviseerd en heeft

hierdoor een belangrijke rol in de participatie gespeeld.

We werken onze ambities verder uit met de partners. Zo houden we ons aan de reeds gemaakte prestatieafspraken voor 2023 en 2024 met Tablis Wonen en zetten we de samenwerking waar mogelijk voort via vervolgovereenkomsten met marktpartijen voor Sliedrecht-Noord en de binnenstedelijke herstructurering.

Loopt.

Er is een sterke behoefte aan flexibele woonvormen voor spoedzoekers. Dat geldt zowel voor flexibele woonruimte als voor flexibele woonvormen. In 2024 werken wij deze woonvormen verder uit met relevante partijen in de markt.

- Voor Sliedrecht-Noord wordt de potentie van flexwoningen voor met name spoedzoekers onderzocht in samenwerking met enkele marktpartijen en Tablis Wonen.
- Daarnaast hebben we flinke stappen gezet in het realiseren van een vorm van asielopvang in Sliedrecht-Noord.

In 2024 moet iedere gemeente een woonzorgvisie hebben met een analyse van de woon-, zorg- en ondersteuningsbehoefte van aandachtsgroepen. In 2023 geven we samen met Tablis Wonen en zorgorganisaties inhoud aan deze visie en maken we aanvullende prestatieafspraken.

De verplichting van een woonzorgvisie is opgeschoven naar 01.01.2026. We hebben hierdoor meer tijd om een woonzorgvisie te ontwikkelen.

We zetten ons beleidsinstrumentarium proactief in voor de ruimtelijke vernieuwingsopgave.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

We stellen een nieuw Verkeers- en Mobiliteitsplan op.

Het opstellen van het verkeers- en mobiliteitsplan loopt. Er wordt voor de zomer een beeldvormende raadsvergadering georganiseerd. Vaststelling door de raad zal plaatsvinden na de zomer.

Ambities

Ambitie 2: We voegen ruimtelijke kwaliteit toe voor een gezonde en aantrekkelijke woonomgeving

Een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte is een randvoorwaarde voor een prettige en gezonde leefomgeving. Een leefomgeving waar onze inwoners zich graag in begeven. Om ergens naar toe te gaan, om elkaar te ontmoeten, om te bewegen en om te recreëren. De kwaliteit en inrichting van de openbare ruimte is het visitekaartje van Sliedrecht. Bovendien hebben we een opgave als het gaat om

te zorgen voor een klimaatbestendige openbare ruimte. Kwaliteit toevoegen is de eerste stap. Maar we willen deze kwaliteit ook zo houden. Een belangrijk onderdeel daarin is ook het strategisch nadenken over onderhoudswerkzaamheden als het gaat om planning en prioritering. Met name als het gaat om de koppeling met de projecten uit het Programmaplan Ruimtelijke Vernieuwing. Ook is het voor een gezonde woonomgeving van belang te blijven strijden tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen daarvan.

Speerpunten

We blijven actief op het dossier Chemours/DuPont in de strijd tegen de uitstoot van PFAS en de gevolgen ervan voor de leefomgeving.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We zetten het juridische traject waarin de bedrijven aansprakelijk zijn gesteld voor geleden en nog te leiden schade door de uitstoot door. (De wijze waarop is afhankelijk van de uitspraak op 27 september 2023)	<p>De bedrijven zijn verantwoordelijk gesteld voor het onrechtmatig handelen in de periode van 1984-1998. Dit is voor Sliedrecht een mooie eerste stap. Nu Chemours verantwoordelijk is gesteld voor het opruimen van de vervuiling zal de aandacht vooral uitgaan naar hoe en wanneer dat wordt aangepakt.</p> <p>Er wordt een gezamenlijke aanpak dossier Chemours vastgesteld in het college van 16 april.</p>
We dragen bij aan een sterke netwerk organisatie van alle bij de Pfas problematiek betrokken overheden en werken daarbij aan één gezamenlijk informatiepunt voor de inwoners in de regio.	De eerste versie van een centraal informatiepunt in de lucht. Half mei volgt de officiële lancering.
We adviseren de DCMR actief en kritisch over vergunningsaanvragen van en vergunningverlening aan de bedrijven.	Loopt
Milieu- en gezondheidskundige onderzoeken blijven we uitvoeren als die leiden tot handelingsperspectief voor onze inwoners en ondernemers. Naar aanleiding van het in 2023 uitgevoerde moestuinenonderzoek vinden in 2024 diverse aanvullende onderzoeken plaats.	Loopt
We actualiseren het regionaal bodembeleid samen met de andere gemeenten in Zuid-Holland Zuid. (De omgang met) PFAS bij grondverzet is daar onderdeel van.	De actualisatie van het regionale bodembeleid is in uitvoering.

We maken het openbaar gebied in Sliedrecht schoon en aantrekkelijk en houden dat ook zo.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>Bij ruimtelijke ontwikkelingen verbeteren we de kwaliteit van de openbare ruimte integraal en duurzaam. Dat doen we door rekening te houden met toekomstig beheer en onderhoud, klimaatadaptatie, duurzaamheid, gezondheid/beweging en ontmoeting. We borgen dit door het bepalen van normen (bijvoorbeeld beeldkwaliteit) en streefdoelen.</p>	<p>Bij projecten leveren we input op kwaliteit en duurzame verbeteringen. Zo schrijven we bijvoorbeeld standaard kleurvaste betonstraatstenen voor en vergroenen we daar waar mogelijk. Voor het borgen van onze normen en streefdoelen en het aanscherpen daarvan, hebben opdracht gegeven om deze vast te leggen in een LIOR (Leidraad Inrichting Openbare Ruimte). Daarnaast ontwikkelen we een meetsysteem voor beeldkwaliteit en ecologisch beheer in de buitenruimte.</p>
<p>We houden de kwaliteit van de openbare ruimte op peil waarbij enkele locaties een impuls krijgen door het kwaliteitsniveau te verhogen of te kiezen voor een nieuwe inrichting. Het gaat dan in ieder geval om de entrees van Sliedrecht en een aantal sociaaleconomisch kwetsbare buurten. We koppelen dat aan de buurtagenda vanuit Veilig en Inclusief. Om de kwaliteit van de entrees structureel te verhogen en te borgen, maken we in 2024 een (integraal) plan met aandacht voor participatie. Daarbij worden ook de beeldkwaliteitseisen voor het groen van de entrees verhoogd.</p>	<p>Op dit moment werken we aan een plan voor de entrees van Sliedrecht. We zijn gestart met een inventarisatie en onderzoek naar relevantie, gebruik en huidige inrichting van de entrees. Hieruit blijkt dat er in Sliedrecht sprake is van ongeveer 16 entrees. Vanuit deze inventarisatie hebben we 2 belangrijke entrees gekozen: het stationsgebied en de waterbushalte. Deze dienen worden uitgewerkt en dienen als voorbeeld voor de andere entrees.</p>
<p>We actualiseren het afvalbeleid om te voldoen aan wettelijke regelgeving.</p>	<p>Om te voldoen aan de normen en eisen op het gebied van veiligheid, keuren we in 2024 alle ondergrondse containers. Hierbij inspecteren we ook de veiligheidsvloeren en putten. Waar nodig treffen we reinigings- en reparatiemaatregelen.</p>

We realiseren Sliedrecht Buiten waar we naast de verplaatsing van VV Sliedrecht ook inzetten op openbaar sporten en recreëren (bijv. via een natuurspeeltuin).

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>We werken toe naar de vaststelling van een de bestemmingsplan</p>	<p>De vaststelling van het bestemmingsplan staat geagendeerd in de gemeenteraad ter besluitvorming op 28 mei 2024.</p>

We werken toe naar een definitief ontwerp	Het ontwerp van het gebied is uitgewerkt tot een plan dat gereed is voor de aanvraag van het bestemmingsplan. In dit ontwerp zijn de eisen en wensen van verschillende stakeholders verwerkt. Denk hierbij aan de eisen van het waterschap, ProRail, maar ook onze eigen beheer afdeling. Ook is er nauw samengewerkt met de sportverenigingen zoals vv Sliedrecht en SLTC.
We verwerven grond	Loopt

We voegen minimaal twee groene, parkachtige verbindingen toe tussen de polder en de Merwede.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We werken de groen-recreatieve verbinding verder uit met diverse mogelijkheden voor klimaatadaptatie: Lijn N482-Thorbeckelaan-Burgemeester Feitsmapark met een aftakking langs de PC Hooftlaan.	Na een uitgebreid en intensief participatietraject met de gevestigde verenigingen in het plangebied en omwonenden is een voorkeursvariant van de Noord-zuidverbinding uitgewerkt. Op 23 april 2024 is de voorkeursvariant (geamendeerd) vastgesteld.

We zetten in op een meer groenblauwe, klimaatadaptieve inrichting van de buitenruimte.

Wat willen we doen:	Voortgang 2024:
We willen de leefomgeving klimaatadaptief maken en zetten onder andere in op een meer groenblauwe inrichting van de buitenruimte. We haken hierbij aan bij landelijke en regionale ontwikkelingen, waarbij de Regionale Adaptatie Strategie richtinggevend is.	Sliedrecht is aangehaakt bij diverse regionale samenwerkingsverbanden en de daaruit voortvloeiende ontwikkelingen. Hierbij kan gedacht worden aan kennisontwikkeling ten aanzien van klimaatadaptatie vanuit de werkregio A5H en het ontwikkelen van een inrichtingsconvenant voor groen-blauwe dooradering vanuit het ZPLG.
We geven – ook bij onderhoud en (her)inrichten van de openbare ruimte - zelf het goede voorbeeld bij de uitvoering van het vigerende beleid waaronder de omgevingsvisie, het	In 2024 wordt het nieuwe Water- en rioleringsprogramma vastgesteld. Uitgangspunt is dan dat we hemelwater, waar dat kan, zo veel mogelijk verwerken in de openbare ruimte. Zo wordt onze leefomgeving beter bestand tegen een

groenbeleidsplan en het gemeentelijk rioleringsplan. Denk daarbij aan projecten en maatregelen als het aanbrengen van infiltrerende voorzieningen, het vergroten van waterberging, de toevoeging van grote bomen en meer ruimte voor water en groen.

veranderend klimaat met meer hevige neerslag en langere periodes van droogte. Slechte delen van de riolering worden vervangen of gerenoveerd, onder andere de riolering in de Vogelbuurt, Nijverwaard-West en Professorenbuurt-Oost. Het uitgangspunt is: daar waar we aan de slag gaan, richten we de omgeving klimaatadaptief in. Bijvoorbeeld door hemelwater af te koppelen en lokaal te verwerken. Daarnaast zijn we actief in het realiseren van ecologische voorzieningen, zoals takkenrillen, faunapassages en insectenhotels.

We stimuleren ketenpartners, ondernemers en inwoners tot een klimaatadaptieve inrichting van hun percelen en gebouwen.

We zijn in gesprek met Tablis Wonen om gezamenlijk te verkennen waar de kansen liggen om invulling te geven aan groen beheer en klimaatadaptatie. Daarnaast zetten we in op lokale initiatieven zoals het boomspiegelfeest of de boomplantdag. Vanuit het bomenfonds zijn middelen beschikbaar gekomen om aan de slag te gaan met een bomenactie voor inwoners in Sliedrecht.

We zetten in op proactief beheer van de 'assets' in de openbare ruimte.

Wat willen we gaan doen:

We geven nadere invulling aan assetmanagement om zicht te krijgen op areaal, de staat ervan en welke werkzaamheden we te doen hebben.

Voortgang 2024:

Voor het voeren van assetmanagement op het beheer van de openbare ruimte, hebben overzicht gecreëerd van de hiervoor benodigde documenten. Aan de hand hiervan hebben we verdiepingsslagen gevoerd per beheerdiscipline om de prioriteiten hierop inzichtelijk te maken. Per beheergroep werken we dit verder uit. Dit doen we volgens een eenduidige indeling waarin de stappen van assetmanagement methodisch worden verweven.

Ambities

Ambitie 3: We maken Sliedrecht duurzaam

We voeren de Regionale Energiestrategie en Transitievisie Warmte uit. Met de inzet van de beschikbare Rijksmiddelen versterken we de organisatie en realiseren we de ambities. De focus ligt op energiebesparing, het opwekken van duurzame energie, duurzame warmte (waaronder het warmtenet) en een passende laadinfrastructuur.

Speerpunten

In 2026 zijn we succesvol in het opwekken van duurzame energie.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We blijven inzetten op grootschalig 'zon op dak' door via de in 2023 ondertekende greendeal met onder meer de Rabobank daken van Nijverwaard, Stationspark en Noord-Oostkwadrant van zonnepanelen te voorzien.	Loopt
We faciliteren de ingediende initiatieven voor zon-op-land in het uitwerkingsgebied Betuwelijn.	Er zijn ingediende initiatieven voor zon-op-land opgenomen in de vastgestelde gebiedsvisie van de Driehoek. Aanvullend zijn er gesprekken gevoerd met initiatiefnemers die voortgezet worden in 2024.
Energiecoöperatie is actief met daken op maatschappelijk vastgoed (de Stoep), bij participatie in greendeal, bij zon-op-land activiteiten en er is samenwerking op het vastgoed van Tablis Wonen.	De eerste verkennende gesprekken over een energiecoöperatie hebben plaatsgevonden.
We gaan door met de planontwikkeling voor de Driehoek om invulling te geven aan de gebiedsvisie die eind 2022 gepresenteerd wordt. Vaststelling zal begin 2023 plaatsvinden.	De gebiedsvisie voor de Driehoek is op 28 maart 2023 vastgesteld. Daaropvolgend is de haalbaarheid van de verschillende initiatieven op de Driehoek in samenhang onderzocht.
Samen met Stedin ontwikkelen we regionaal een structuurvisie.	Stedin verwacht de komende jaren veel grotere ingrepen te moeten plegen in het laagspanningsnet in Sliedrecht dan eerder verwacht. Hierover moeten afspraken gemaakt worden met Stedin. De gesprekken met Stedin om een regionale structuurvisie te ontwikkelen moeten nog gestart worden.

In 2030 is het energieverbruik in Sliedrecht met 20% afgenomen.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We geven invulling aan de in 2023 opgestelde Isolatieaanpak door in regionaal en lokaal verband subsidies, diensten en acties te organiseren waarmee bewoners worden aangezet, gefaciliteerd en waar nodig ontzorgd bij het isoleren van hun woning.	Loopt
We richten een fysieke energiedienstenwinkel waar bewoners informatie ontvangen over algemene verduurzamingsmaatregelen en wijkgerichte aanpakken met het oog op isolatie en aardgasvrij.	De voorbereidingen starten in 2024 en de realisatie zal plaatsvinden in 2025.
We hanteren de Label C aanpak op kantoren.	De bedrijven die labelplichtig zijn, heeft OZHZ aangeschreven in 2023. In 2024 ligt de focus op toezicht en handhaving vanuit OZHZ.
We geven het goede voorbeeld door vastgoed in de kernportefeuille te verduurzamen (gemeentekantoor/ raadhuis en wettelijk verplichte maatregelen)	Het krediet voor de verbouwing van het gemeentekantoor is goedgekeurd door de gemeenteraad in maart. Bij de verbouwing van het gemeentekantoor is er aandacht voor duurzaamheid zoals hergebruik van meubilair, gebruik duurzame materialen, het toepassen van warmtepompen en LED-verlichting.
We zetten structureel in op communicatie en afstemming met de inwoners en bedrijven.	Hiervoor is een communicatieplan duurzaamheid 2024-2026 opgesteld.
We zetten de pilot 'arbeidsmarkt en energietransitie' door.	De pilot loopt.

We verminderen de afhankelijkheid van gas voor warmtevoorziening gestaag.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We verduurzamen warmtenet door aansluiting op restwarmte van de slibverbrandingsinstallatie en faciliteren de ontwikkeling van een geothermiecentrale in de Driehoek.	Momenteel wordt er een ecologisch onderzoek uitgevoerd en lopen er gesprekken met Rijkswaterstaat over de aanlegmogelijkheden van een calamiteitendoorsteek. Vervolgens wordt toegewerkt naar een samenwerkingsovereenkomst met de ontwikkelende partijen om afspraken te maken over de afname van gronden en de financiële vergoeding.
Samen met HVC en Tablis Wonen zorgen we voor de aansluiting van huurwoningen op het warmtenet	Inmiddels zijn 1313 woningen op het warmtenet aangesloten. Er is bevestigd welke corporatie- en particuliere woningen verder in de Proeftuin

waarvoor SAH subsidie is verstrekt. Daarnaast sluiten we de eerste particuliere woningen in de proeftuin Sliedrecht Oost aan.

Sliedrecht-Oost aan zullen sluiten op het warmtenet, waaronder de Sperwerflat, de Horst, Vogelenzang, de Vogelbuurt en Parkzicht.

We ondersteunen in wijkgerichte aanpakken de overstap naar hybride en all-electric systemen waar het warmtenet op basis van de Transitievisie Warmte geen optie is.

Het Versnellingsprogramma Drechtsteden 100% Aardgasvrij is regionaal ondertekend, waarin gemeenten gezamenlijk het belang van hybride en all-electric transitiepaden voor niet-warmtenetwijken bevestigen, in samenhang met het belang van wijkgerichte verzwaring van het elektriciteitsnet om netcongestie te voorkomen.

We faciliteren de ontwikkeling van een waterstofelektrolyser op de Driehoek om industrieel aardgasverbruik terug te brengen.

De gemeente draagt middels een cofinanciering bij aan het realiseren van een haalbaarheidsstudie van TransitionHero. De realisatie van een waterstofelektrolyser op de Driehoek is, gezien gemeente overstijgend gebruik van waterstof in het industriegebied van Papendrecht en Sliedrecht, van regionaal belang en wordt ook vanuit de regio ondersteund. Zo participeert ook Smart Delta Drechtsteden in de cofinanciering.

Ambities

Ambitie 4: We verduurzamen de mobiliteit in Sliedrecht en daarbij heeft de fiets(infrastructuur) prioriteit

We optimaliseren de verkeersveiligheid en bereikbaarheid in Sliedrecht. We richten ons op het investeren in nieuwe verbindingen, waarbij de Noord-zuid verbinding over de A15/spoor prioriteit heeft. Ook kijken we naar het opwaarderen van bestaande verbindingen zodat een betere en veiligere verkeercirculatie ontstaat voor alle vervoersmodaliteiten.

We stimuleren duurzame mobiliteit door elektrisch rijden te faciliteren, maar realiseren ook goede en veilige fietsverbindingen. Het uitgangspunt is duurzame mobiliteit stimuleren volgens het STOMP-principe (de focus ligt achtereenvolgens op Stappen, Trappen, OV, Mobiliteit als een service en de Particuliere auto).

Speerpunten

Verbinding over A15 en het spoor: ontsluiting binnenstedelijk én Sliedrecht-Noord.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

Voor het ontwikkelen van Sliedrecht Noord en Buiten is naast een nieuwe Noord-zuidverbinding in de vorm van een breed viaduct een aantal infrastructurele investeringen nodig, zoals:

- Aanpak kruising Sportlaan - N482. In relatie tot het verplaatsen van de sportvelden (Sliedrecht Buiten) en woningbouw (Sliedrecht Noord).
- Aanpak van de Stationsweg. De Stationsweg is op dit moment de enige Noord-zuidverbinding. Wanneer de nieuwe Noord-zuidverbinding er komt, kijken we ook goed naar de inrichting van de Stationsweg.
- We vergroten de capaciteit van de Parallelweg (en Sportlaan), de hoofdader van Sliedrecht die als een soort randweg van Sliedrecht fungeert.

- Vanwege de beoogde noord-zuid verbinding is verkend hoe het kruispunt Sportlaan/N482/Stationsplein kan worden aangepast om de nieuwe verbindingsweg op dit kruispunt aan te sluiten. Het aan te passen kruispunt maakt onderdeel uit van de in augustus 2023 opgeleverde stedenbouwkundige visie op de Binnenstedelijke herstructurering Sliedrecht
- Bij de actualisatie van het VMP wordt er op netwerkniveau gestudeerd op mogelijkheden om de Stationsweg verder te ontlasten.
- Betreft Parallelweg moet er een kredietaanvraag komen voor de uitvoering. Momenteel is er geen capaciteit beschikbaar op civiele projecten. De start wordt in de kadernota 2025 opgenomen.

-

In een nieuw Verkeers- en Mobiliteitsplan werken we een uitvoeringsprogramma uit naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse voor de verkeersveiligheid en met name fietsveiligheid van onze huidige 50 km wegen en belangrijke 30 km wegen. We stellen hierin een verkeerscirculatieplan op waar we de belangrijke fiets- en autoverbindingen opnemen (inclusief een wegategorisering) en de wensen die daarbij horen.

De actualisatie van het Verkeer- en mobiliteitsplan loopt waarin we verkeerscirculatieplan en een uitvoeringsprogramma opnemen naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse voor de verkeersveiligheid en met name fietsveiligheid van onze huidige 50 km wegen en belangrijke 30 km wegen. Voor de zomer wordt er een beeldvormende raad georganiseerd en na de zomer besluitvorming door de gemeenteraad.

We stimuleren duurzame mobiliteit met een uitgebreide laadinfrastructuur.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We hebben een laadvisie vast laten stellen en geven daar proactief invulling aan zodat de transitie naar elektrisch vervoer geen vertraging oploopt.	Loopt
We zetten in op een beter gebruik van de waterbus door: - vooral de first and last mile te	Het onderhoud aan het waterbusponton in Sliedrecht wordt pas in 2026 uitgevoerd. 2024 wordt gebruikt om de soortgelijke situatie van Papendrecht in de gaten te

verzorgen - onderhoud aan de waterbushalte - in 2026 groot onderhoud te plegen aan het ponton.	houden, het ontwerp te maken, de buurt erover te informeren en dan het bestek opstellen en krediet aan te vragen.
--	---

We versterken de Merwedelingelijn als alternatief voor de auto via de MLL alliantie en de (woningbouw)plannen in deze 'spoorzone'.

Het kabinet heeft afgelopen jaar een streep gezet door de aanleg van vrijwel alle nieuwe wegen en spoorlijnen in Nederland. Zo ook de ontwikkelingen rondom de A15. Hierom hebben we ingezet op een boodschap aan het Rijk om de al gereserveerde middelen te benutten voor de verdere ontwikkeling van de MLL. Dit om de mobiliteitsmogelijkheden en woningbouw langs het spoor te versterken. Met de MLL-alliantie bouwen we kortom samen aan een lobby voor woningbouw/mobiliteit richting Rijk en provincie.

We versterken de fietsinfrastructuur en maken die veiliger

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We realiseren ontbrekende schakels binnen het fietsroutenetwerk (fietspad Leeghwaterstraat en Achterom).	Afgerond. In 2023 hebben we de ontbrekende schakels binnen het fietsroutenetwerk (fietspad Leeghwaterstraat en Achterom) aangebracht bestaande uit een betere fietsverbinding tussen station Sliedrecht en het centrum van Sliedrecht inclusief aansluiting op de snelfietsroute.
We dragen bij aan het realiseren van de provinciale snelfietsroute tussen Papendrecht en Gorinchem, de F15.	Afgerond. We hebben de doorstroming op de snelfietsroute tussen Papendrecht en Gorinchem geoptimaliseerd.
Er wordt een nieuw Verkeers- en Mobiliteitsplan opgesteld vanuit het STOMP- principe (stappen-trappen-openbaar vervoer - Mobilty as a service - personenauto).	Loopt. Beeldvormende raadsvergadering voor de zomer en besluitvorming door de raad na de zomer.

Ambities

Ambitie 5: In 2026 is er vanuit provincie en rijk draagvlak om Sliedrecht Noord te ontwikkelen en hebben we voldoende fondsen voor de uitvoering van het Programmaplan, de energietransitie en de bereikbaarheidsopgave in de periode 2026-2030

Sliedrecht kan het Programma Ruimtelijke Vernieuwing niet alleen realiseren. De doelstellingen sluiten aan op de doelstellingen van de buurgemeenten: (1) versterken van de mobiliteitsfunctie van de Merwedelingelijn door woningbouw langs de HOV-knooppunten en (2) accommoderen van economische groei in de Drechtsteden met geschikte woningbouw. Het is zinvol om proactief in te

zetten op de MLL-alliantie en de Smart Delta Drechtsteden. Beide 'tafels' bieden een kapstok voor lobby (voor medewerking, toestemming en geld) bij provincie, rijk en Europa. Hiervan kunnen we lokaal profiteren, omdat ruimtelijke ontwikkeling lokaal plaatsvindt, maar dat vergt wel daadkrachtige sturing vanuit de eigen ambitie en inzet.

Speerpunten

Sliedrecht en haar plannen staan nadrukkelijk 'op de kaart' bij onze partners en (hogere) medeoverheden.

Wat willen we doen:	Voortgang 2024:
We zetten de grensoverschrijdende samenwerking in de MLL alliantie en de Smart Delta Drechtsteden door.	Onze deelname aan de MLL-alliantie hebben we gecontinueerd. Het kabinet heeft afgelopen jaar een streep gezet door de aanleg van vrijwel alle nieuwe wegen en spoorlijnen in Nederland. Zo ook de ontwikkelingen rondom de A15. Hierom hebben we ingezet op een boodschap aan het Rijk om de al gereserveerde middelen te benutten voor de verdere ontwikkeling van de MLL. Dit om de mobiliteitsmogelijkheden en woningbouw langs het spoor te versterken.
We bouwen aan een samenwerkingsagenda met onze buurgemeenten, ondernemers en/of maatschappelijke partners om (nieuwe) meervoudig lokale samenwerkingsverbanden op te zetten.	Met gemeenten, ondernemers en maatschappelijk partners is afgelopen jaar ingezet op het versterken en het clusteren van bestaande netwerken. Dit heeft in de Alblasserwaard geleid tot een heroriëntatie van de lopende agenda's. Het is nog niet gelukt om via deze ontwikkelingen te komen tot een gezamenlijke samenwerkingsagenda.
Samen met de Drechtsteden / Smart Delta ontwikkelen we een sterke propositie om de lobby te voeren richting Brussel en Den Haag. De MLL alliantie / Sliedrecht-Noord hebben hierin een prominente plek.	Eerst is Sliedrecht-Noord opgenomen in de Regionale Realisatie Agenda en daarmee onderdeel van de 'woondeal Zuid-Holland' die de provincie gesloten heeft met het ministerie van VRO. Na de provinciale verkiezingen in voorjaar 2023 is Sliedrecht-Noord opgenomen in het coalitieakkoord van de provincie.

We maken actief werk van het binnenhalen van subsidies en 'deals'.

Wat willen we doen:	Voortgang 2024:
In samenwerking met het team externe betrekkingen van de Smart Delta inventariseren we de kansrijke opties voor subsidies en deals. Deze	Loopt

inventarisatie actualiseren we jaarlijks om de komende jaren zicht te houden op de mogelijkheden.

Aan de hand van de inventarisatie stellen we een actieplan op om aan de slag te gaan met kansrijke subsidies/deals.

In februari maakte de Rijksoverheid bekend dat ze voor onze regio een bedrag van € 25 miljoen reserveert om tot een nieuwe regiodeal te komen. Met drie projecten neemt Sliedrecht deel aan de Regio Deal, namelijk veerkrachtige buurten, groenblauwe verbindingen en rivieroever ontwikkelingen in de Alblasserwaard en de Driehoek. Regionaal worden gesprekken gevoerd over de verdeling van het totale bedrag over alle projecten uit de regio.

Begin 2024 hebben we, net als in 2023, een aanvraag ingediend voor de vliegende brigade van de Provincie Zuid-Holland ten behoeve van € 100.000,-. De vliegende brigade kan ingezet worden voor advies en proceskosten in relatie tot woningbouwprojecten. Daarnaast is voor het project Binnenstedelijke Herstructurering Sliedrecht (BHS) een Woningbouwimpuls (WBI)-subsidie toegekend van €2,2 miljoen. Ten slotte hebben we de eerste €11 miljoen ontvangen van de totale som van €21 miljoen aan subsidie voor de Noord-Zuidverbinding, wat betekent dat we voldoende middelen hebben om de komende periode aan de slag te gaan. Deze subsidies maken het enerzijds mogelijk om zaken te versnellen, anderzijds kunnen we hiermee meer inzetten op het realiseren en waarborgen van ruimtelijke kwaliteit in de openbare ruimte bij de realisatie van plannen.

Vanuit het principe meervoudig lokaal samenwerken benutten we kansen die zich voordoen met partners om ons heen. Dit kan zowel vanuit Smart Delta constructie als vanuit andere constructen plaatsvinden.

Loopt

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot voor Voorjaarsnota	Mutatie Voorjaarsnota	Begroot na Voorjaarsnota
Lasten	21.326	-1.633	19.693
Baten	-15.321	2.838	-12.483
Toevoeging aan reserves	396	0	396
Onttrekking aan reserves	-1.262	-20	-1.282
Totaal Ruimte	5.139	1.185	6.324

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Saldo	1	Fietsenstallingen stations Sliedrecht	827	524	-303
	2	Degeneratie vergoeding	0	50	50
	3	Baanhoek West	217	238	21
	4	Bomenactie 2024	20	20	0
Som Saldo			1.064	832	-232
	5	P-begroting	953	0	-953
	6	Grondexploitaties	-3.927	-3.927	0
	7	Woningen onder hoogspanningsmasten	180	180	0
	8	Anterieure overeenkomsten	76	76	0
	9	Burgemeester Winklerplein 41	22	22	0
Som Neutraal			-2.696	-3.649	-953
Totaal Ruimte			-1.633	-2.818	-1.185

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. Fietsenstallingen stations Sliedrecht (nadeel, € 303.000)

Er wordt gewerkt aan de realisatie van extra fietsenstallingen op zowel station Sliedrecht Baanhoek (€ 707.000) als Sliedrecht (€ 671.000). Het project wordt uitgevoerd door ProRail. Zowel de gemeente (€ 303.000) als de provincie Zuid-Holland (€ 524.000) dragen hieraan bij. De middelen van de provincie lopen via de gemeentelijke begroting. Door de nasleep van de coronapandemie en het uitbreken van de oorlog in Oekraïne zijn de prijzen fors gestegen. Deze effecten waren tot voorkort nog niet verwerkt in de eerder opgestelde ramingen. Alle raamcontracten van ProRail voor de fietsparkeerprojecten zijn inmiddels vernieuwd. We zien dat de aannemers en leveranciers fors geïndexeerd hebben. Het beschikbare budget à € 365.000 (vanuit het project MerwedelIngelLijn) is per abuis in het jaarrekening resultaat 2022 (en daarmee de algemene reserve) opgegaan, met behulp van deze mutatie komt het benodigde deel weer beschikbaar.

2. Degeneratie vergoeding (voordeel, € 50.000)

Door de grote hoeveelheid werkzaamheden die momenteel worden uitgevoerd door nutsbedrijven wordt er veel meer vergoedingen betaald, dan begroot. Dit levert een financieel voordeel op.

3. Baanhoek West (voordeel, € 21.000)

In de Winternota 2023 zijn de budgetten van het project Baanhoek West kritisch tegen het licht gehouden met forse afboekingen tot gevolg. Ondertussen is nog meer duidelijkheid ontstaan over de

afrondende werkzaamheden. In overleg met Waterschap Rivierenland wordt de stuw die nodig is om het waterpeil te reguleren in 2024 gerealiseerd. De kosten hiervan worden naar rato gedragen door de ontwikkelaar, de gemeenten Papendrecht en Sliedrecht en het waterschap zelf. Voor het toezicht op de uitvoering van de aanleg van openbare ruimte in Baanhoek West wordt capaciteit ingezet. Tegenover deze kosten staat een bijdrage van de ontwikkelaar (voor de laatste woningen die gerealiseerd worden). Per saldo ontstaat er in 2024 (€ 21.000), 2025 (€ 74.000) en in 2026 (€ 21.000) een voordeel.

4. Bomenactie 2024 (neutraal)

Hoewel deze mutatie neutraal is staat hij toch onder de mutaties met een saldo, omdat de baat een onttrekking uit de reserve betreft. Vanuit de reserve Herplantfonds wordt een bedrag van € 20.000 onttrokken ter dekking van de kosten van de Bomenactie 2024.

Toelichting op de neutrale wijzigingen

5. P-begroting

De begroting is aangepast op de overeengekomen CAO voor gemeente ambtenaren. Daarnaast zijn wijzigingen aangebracht in de doorbelasting van de lonen naar de programma's (taakvelden).

6. Grondexploitaties

In de begroting 2024 is de stand van de Jaarrekening 2023 logischerwijs nog niet verwerkt. Met hulp van deze wijziging worden de grondexploitaties Stationspark II en III conform de JR2023 begroot. De budgetten in verband met de grondexploitatie Burgemeester Winklerplein zijn verwijderd.

7. Woningen onder hoogspanningsmasten

Voor het uitkopen van woningen onder de hoogspanningsmasten is in 2024 nog € 180.000 beschikbaar., welke nog niet begroot staat. De feitelijke aankoop van de woningen heeft in eerdere jaren al plaatsgevonden. Dit budget zal worden ingezet voor de sloop en bijbehorende (voorbereidende) werkzaamheden.

8. Anterieure overeenkomsten

Op diverse locatie hebben ontwikkelaars woningbouwplannen. Ter dekking van de kosten die de gemeente maakt om deze ontwikkelingen te faciliteren worden anterieure overeenkomsten gesloten. Deze overeenkomsten worden neutraal in de begroting verwerkt.

9. Burgemeester Winklerplein 41

De kiosk op Burgemeester Winklerplein 41 is van de grondexploitatie overgekomen naar de begroting van vastgoed. De huur is begroot op € 22.000, voor de kostenkant is hetzelfde bedrag opgenomen in de begroting.

Investerings

Naast de mutaties in de exploitatie zijn er ook mutaties in de investeringen die horen bij het programma. De mutaties ten aanzien van investeringen behorend bij het programma Ruimte kunnen worden opgedeeld in drie delen: Water- en rioleringsprogramma, Wegen en overig.

Bedragen x € 1.000

Investerings - Water- en rioleringsprogramma	U/I	2024	2025	2026	2027
Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023	U	797	0	0	0
	I	-146	0	0	0
Vervanging drukriolering (2024)	U	497	0	0	0
Riool Jacob Catsstraat	U	300	0	0	0
Reconstructie riolering Nijverwaard	U	128	0	0	0
Relinen (2024)	U	115	0	0	0
Rioolvervanging - Elzenhof	U	-51	0	0	0
Lozingspunt gemaal Thorbeckelaan	U	50	0	0	0
Rioolvervanging Ijsvogel	U	50	0	0	0
Modems	U	25	0	0	0
Hemelwaterafvoerstelsel Stormrand, Leiakker e.o.	U	-12	0	0	0
Afkoppelen hemelwater van gemengde riool (2024)	U	10	0	0	0
	I	-10	0	0	0

Momenteel loopt het proces om te komen tot een nieuw Water- en rioleringsprogramma Sliedrecht 2024 - 2028 (Wrp). Het ontwerp van dit programma ligt momenteel ter inzage voor zienswijzen. De gemeenteraad zal gaan besluiten over de bijbehorende financiële consequenties. De budgetten 2025-2028 die horen bij het Wrp zullen bij de Begroting 2025 worden aangepast. De budgetten die horen bij 2024 zijn ingebracht in deze Voorjaarsnota. Hierdoor ontstaat er mandaat om in 2024 al te werken conform het Wrp. Wanneer er nog wijzigingen worden doorgevoerd in het nu nog concept Wrp, zal het budget 2024 daar op worden aangepast.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Investerings - Wegen	U/I	2024	2025	2026	2027
1	Herstraten Professorenbuurt	U	-1.169	0	0	0
2	Herstraten Vogelbuurt	U	-1.042	0	0	0
		I	-69	0	0	0
3	Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard	U	-1.014	1.014	0	0
4	Reconstr. kruispunt Parallelweg/op- en afrit A15	U	-309	309	0	0
5	Herinrichten omgeving Stationsweg 4	U	370	0	0	0
6	Jacob Catsstraat-zuid - vervanging wegbedekking	U	-281	0	0	0
7	Vervanging fundering en asfalt Parallelweg-west	U	-131	130	0	0
8	Herstraten Elzenhof	U	115	0	0	0
9	P.A. de Genestetstraat - vervanging wegbedekking	U	-100	0	0	0
10	Herbestraten - Baaneweer, Koningsweer, Locksweer	U	-100	0	0	0
11	Herstraten Stormrand t/m Hoepel-oost	U	77	0	0	0

Vanuit diverse perspectieven zijn er mutaties doorgevoerd in de kredieten met betrekking tot wegen. Sommige projecten komen in 2024 nog niet in uitvoering (nr. 3, 4 en 7). Het krediet voor het herinrichten omgeving Stationsweg (nr. 5) is per abuis vervallen en wordt weer opgevoerd. Op enkele projecten zullen in 2024 minder kosten worden gemaakt (nr. 1, 2, 9 en 10). Met behulp van het MIP bij de Begroting 2025 zullen deze budgetten 2025 verder worden geactualiseerd. De budgetten Jacob Catsstraat (nr. 6) zijn herschikt. In de voorziene investering zit een riool en een groen deel. Tenslotte zijn enkele budgetten opgehoogd in verband met de hoge inflatie (nr. 8 en 11).

Bedragen x € 1.000

Nr.	Investerings - overig	U/I	2024	2025	2026	2027
1	Tractor Kubota	U	-65	0	0	0
2	Groen Jacob Catsstraat	U	130	0	0	0
3	Gazonmaaier	U	119	0	0	0
4	Vervanging negental bruggen	U	-90	0	0	0
	Keermuur en Damwand Molshoefweer	U	90	0	0	0
5	Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	U	312	0	0	0
		I	-312	0	0	0
	Vervanging div. asfaltdeklagen - Jaarschijf 2023	U	15	0	0	0
		I	-15	0	0	0
6	Begraafplaats	-	0	0	0	0

1. Tractor Kubota

Het krediet kan vervallen. Er is geen (nieuwe) tractor nodig.

2. Groen Jacob Catsstraat

Een gedeelte van het beschikbare krediet voor de aanpak van de buitenruimte Jacob Catsstraat zal gebruikt worden voor het realiseren van 'groen', dat vergt een separaat krediet.

3. Gazonmaaier

Tot op heden werden maaiwerkzaamheden uitbesteed. Door dit in eigen beheer uit te voeren kunnen er kosten bespaart worden, hiervoor is echter wel een gazonmaaier nodig.

4. Vervanging negental bruggen

Vanuit het krediet vervanging negental bruggen wordt een gedeelte vrijgemaakt om een noodzakelijke keermuur en damwand te realiseren nabij de Molshoefweer.

5. Technische aanpassing

Op enkele projecten zijn negatieve opbrengst budgetten ontstaan, dit moeten gewone (uitgave) budgetten zijn. Met behulp van deze wijziging wordt dat verholpen.

6. Begraafplaats

De werkzaamheden op de begraafplaats bevinden zich in een afrondende fase. Het onderkomen en de uitbreiding is gerealiseerd. Er vinden nog afrondende werkzaamheden plaats aan het groen en de paden zullen opnieuw worden geasfalteerd. Dit laatste maakt geen onderdeel uit van het originele plan. In het krediet is nog ruimte vanuit de middelen die waren gereserveerd voor de voorbereiding van de noordelijke uitbreiding (locatie 7) die niet wordt gerealiseerd.

Programma 4 - Bestuur en organisatie

Ambities en ontwikkelingen

Om de ambities binnen Koers 2030 te realiseren is een slagvaardige organisatie een randvoorwaarde. Sliedrecht wil een stabiele, flexibele, lerende en opgavegerichte organisatie zijn die meebeweegt met veranderingen in de maatschappij. Een organisatie die aansluit op behoeften en meedenkt en meewerkt aan goede initiatieven van inwoners en waar met plezier wordt samengewerkt met en voor de Sliedrechtse samenleving. We gaan in 2024 door waarmee we in 2020 gestart zijn: de ontwikkeling naar de toekomst is gericht op het duurzaam en werkenderwijs optimaliseren en het kwalitatief en kwantitatief versterken van de organisatie. Daarmee maken we het mogelijk om de ambities voor Sliedrecht waar te maken.

In 2026 is onze dienstverlening mensgericht, transparant en helder en weten inwoners/ondernemers wat zij van ons kunnen verwachten

In de ogen van inwoners zijn dienstverlening, communicatie en participatie vanuit de gemeente ongeveer hetzelfde en daarmee samen bepalend voor de beeldvorming over de gemeente. Regie op deze drie-eenheid is daarom belangrijk. In 2024 wordt het verbetertraject, naar aanleiding van de visie op dienstverlening, verder uitgevoerd met nadruk op het bestendigen en borgen van de regie op en kwaliteit van de dienstverlening binnen de organisatie.

In 2026 participeren inwoners actief in onze plannen en hebben we een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030

Het in 2022 vastgestelde participatiebeleid voor ruimtelijke initiatieven in verband met de komst van de Omgevingswet, wordt in 2024 doorontwikkeld. Met als doel actief de samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners op te zoeken. We gebruiken daarbij de ervaringen die we in 2023 hebben opgedaan met het nieuwe beleid. Daarbij wordt aansluiting gezocht met de Buurtagenda's. Er wordt niet alleen onderzocht hoe inwoners kunnen participeren, maar juist ook hoe de gemeente kan helpen om plannen uit de samenleving te realiseren.

De regionale communicatieaanpak 'Focus op communicatie' borgen we binnen de projectaanpak en passen we na evaluatie, waar nodig aan.

In 2026 heeft Sliedrecht een prettige, professionele en flexibele organisatie

De omvang en de complexiteit van onze opgaven nemen toe en vraagt andere benaderingen en werkwijzen dan we gewend waren. Brede samenwerking is noodzakelijk, zeker gezien de schaalgrootte van onze organisatie. Dit betekent ook iets voor hoe we als organisatie denken en doen. En voor de kwaliteit en competenties die we in huis hebben of willen halen. Met het oog op de krappe arbeidsmarkt is het niet eenvoudig de organisatie kwalitatief en kwantitatief op sterkte te hebben en te houden. Beide zijn echter nodig om de Koers 2030 te realiseren. Daarnaast zal de organisatie mee moeten (kunnen) groeien met de groei van Sliedrecht.

De organisatieontwikkeling die we hebben ingezet, evalueren we in 2024 op een aantal onderdelen. Daarbij hebben we in ieder geval aandacht voor de inzet die we de afgelopen jaren hebben gedaan op de ontwikkeling van teams en leiderschap, portfoliomanagement, opdrachtgever-opdrachtnemerschap en procesverbeteringen. De centrale vraag is of en hoe de nieuwe manier van (samen)werken en de interventies die we hebben gedaan bijdragen aan de prettige, professionele en flexibele organisatie die we willen en moeten zijn om onze ambities te realiseren. Verbeterpunten die hieruit voortkomen geven in 2024 richting aan hoe we ons verder nog kunnen verbeteren.

Daarnaast gaan we aan de slag met de uitkomsten van het medewerkers tevredenheidsonderzoek dat we in het najaar van 2023 uitvoeren en verstevigen we de samenwerking binnen en tussen de teams

en op regionaal en landelijk niveau. We zullen moeten inspelen op de ontwikkelingen en krapte op de arbeidsmarkt om onze capaciteit op orde te houden. Dat doen we door te zoeken naar verbindingen en krachten te bundelen in de regio en samen te werken aan onze gezamenlijke positie op de arbeidsmarkt.

Ambities

Ambitie 1: Onze dienstverlening is mensgericht, transparant en helder

Als gemeente zijn we er voor onze inwoners en ondernemers. We leveren daarbij tal van diensten. Indirect via diverse (algemene) voorzieningen, beheer/onderhoud van de openbare ruimte, realiseren van allerlei projecten, etc. Maar vaak ook direct door het verstrekken van paspoorten, afgeven van vergunningen, verlenen subsidies, doorverwijzen naar zorg of ondersteuning, etc. Het is belangrijk dat onze dienstverlening voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk is. En dat mensen weten waar ze terecht kunnen met (hulp)vragen en wat ze van ons kunnen verwachten. En dat wij daarover transparant en helder zijn (ook als iets niet kan). Het betekent dat we actief feedback ophalen en luisteren naar de individuele behoefte van mensen. Waar mogelijk houden we daar rekening mee. Het uitleggen en stevast terugkoppelen van afwegingen en keuzes is daar belangrijk in.

'We zeggen wat we doen (en waarom) en we doen wat we zeggen'. Het is een cliché, maar uiteindelijk wel de essentie om als betrouwbare partner van onze inwoners te functioneren. Om dit vorm te geven gaan we concreet aan de slag met de volgende beleidslijnen en projecten.

Speerpunten

We communiceren transparant en helder over wat we doen, waarom en wanneer.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We werken volgens het communicatiebeleid 2023-2026 zodat we onze inwoners tijdig en helder informeren via het kanaal dat zij gebruiken. Hierbij wordt de regionale communicatieaanpak 'Focus op communicatie' vanuit de SGD gehanteerd die zorgt dat de capaciteit ingezet wordt op projecten en ontwikkelingen waar we met communicatie echt het verschil kunnen maken.	Deze aanpak is inmiddels gerealiseerd en maakt onderdeel uit van de werkwijze van de communicatiemedewerkers.

We ontwikkelen een kwaliteitshandvest met daarin een set beloften (servicenormen) over onze kwaliteit van dienstverlening.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
In 2023 zijn er servicebeloftes geformuleerd over wat inwoners, ondernemers en organisaties van de gemeente mogen verwachten met betrekking tot klantgerichtheid, responstijd, toegankelijkheid, helder taalgebruik, tijdige participatie etc. Een belangrijk project daarbinnen is een aanpak voor het	Verzoeken, vragen en meldingen worden opgeslagen in het zaakstelsel onder regie van een coördinator die zicht houdt op een tijdige afhandeling. Dit is een continu proces dat verder wordt doorontwikkeld.

afhandelen van verzoeken, vragen en meldingen van inwoners (regie op klantcontact).

Om te achterhalen of we onze servicebeloftes in de praktijk realiseren, verzamelen en analyseren we klantsignalen over de kwaliteit van onze dienstverlening en onze contacten met inwoners en ondernemers. Deze data en signalen halen we op binnen klanttevredenheidsonderzoeken, de berichtgeving op (social) media, de klachtenafhandeling, uitgevoerde 'klantreizen', enz.

De klanttevredenheid wordt op basis van continuonderzoek onderzocht door Dienstverlening Drechtsteden. Voor het meldpunt openbare ruimte is een klantreisonderzoek uitgevoerd (Fixi) waarbij op basis van klantervaringen verbeteringen doorgevoerd worden. We monitoren wat er in de samenleving gebeurt door inzet van onze 'newsroom' waarbinnen relevante data verzameld wordt.

We stroomlijnen de afhandeling van verzoeken, vragen en meldingen.

Wat willen we gaan doen:

In 2023 is een nieuwe visie op dienstverlening ontwikkeld met als doel dat deze mensgericht, transparant en helder is. Er zijn daarvoor servicebeloftes geformuleerd over wat inwoners en ondernemers van de gemeente mogen verwachten. Om deze beloftes waar te kunnen maken zijn randvoorwaarden opgesteld voor de benodigde kennis en vaardigheden, de informatievoorziening en systemen en applicaties. In een actieprogramma zijn projecten benoemd om concrete stappen te zetten om de dienstverlening te verbeteren. Een belangrijk project daarbinnen is een aanpak voor het afhandelen van verzoeken, vragen en meldingen van inwoners (regie op klantcontact). Dit verbetertraject wordt in 2024 verder uitgevoerd waarbij geëvalueerd wordt of de gehanteerde werkprocessen zorgen dat de gestelde servicenormen gehaald worden en of de centrale regie vanuit het Team Dienstverlening goed is geborgd.

Voortgang 2024:

Dit traject loopt door in 2024 met de focus op het realiseren van de benodigde randvoorwaarden voor goede dienstverlening zoals kennis en vaardigheden, de informatievoorziening en systemen en applicaties.

Ambities

Ambitie 2: Inwoners participeren actief in onze plannen en we hebben een sterk netwerk van partners waarmee we samen werken aan Koers 2030

We hebben iedereen nodig om onze plannen te laten slagen. Om nieuwe ideeën en initiatieven te creëren, om andere inzichten en invalshoeken te krijgen en (soms) om tegengestelde belangen inzichtelijk te maken. Participatie is daarom belangrijk. Aan de voorkant van beleidsvorming, projecten en ontwikkelingen. Een gedegen en transparant proces leidt tot zorgvuldige afwegingen, ook als dat betekent dat niet iedereen tevreden kan worden gesteld. Het creëren van draagvlak en/of begrip bij belanghebbenden aan de voorkant levert in het verdere proces veel voordeel op.

Vaak gaat het ook verder dan alleen participeren. Bij de uitvoering van onze taken is actieve samenwerking met inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, etc. aan de orde van de dag.

Om dit succesvol te doen is investeren in het netwerk noodzakelijk. We moeten elkaar actief opzoeken, weten wat er speelt, welke belangen en agenda's iedereen heeft en hoe we die kunnen koppelen. Vanuit een open en constructieve houding om gezamenlijk aan doelen te werken en elkaar successen te gunnen. In een dergelijke samenwerking is ook ruimte voor een eerlijke en kritische kanttekening als daar aanleiding toe is. Als bestuur willen we het goede voorbeeld te geven door elkaar in positie te brengen. Dat vraagt vertrouwen, rolbewustzijn en goede communicatie tussen college, gemeenteraad en ambtelijke organisatie.

Speerpunten

Sliedrecht draagt bij aan de regio, en de regio draagt bij aan Sliedrecht.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
Onderzoeken en benutten van (nieuwe) kansen voor meervoudig lokale samenwerkingsverbanden.	Via Smart Delta Drechtsteden en de MerwedeLingelijn alliantie is er actief samengewerkt om regionaal en voor Sliedrecht strategisch lobby in te zetten. Zo hebben we de afgelopen periode bijvoorbeeld verschillende werkbezoeken georganiseerd met statenleden en gedeputeerden.
Onderzoeken en benutten van externe subsidiemogelijkheden om onze doelen kracht bij te zetten.	Loopt

We ontwikkelen het raadhuis als centrum van de democratie en samenleving.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
na afronding van de aanbestedingsprocedure starten we in 2024 met de restauratie van het Raadhuis.	In de eerste maanden van 2024 zijn we verder gegaan met de voorbereidingen voor de renovatie van het raadhuis. Naast het aanvragen van de benodigde vergunningen, zijn ook subsidies aangevraagd. Op dit moment is nog niet duidelijk of deze subsidies worden toegekend.

We werken voor en samen met onze inwoners om de resultaten voor Sliedrecht te realiseren.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
De gemeente heeft iedereen nodig om plannen te laten slagen. De ambitie is daarom dat inwoners actief participeren in de gemeentelijke plannen en dat samengewerkt wordt met een netwerk van partners aan Koers 2030. Het in 2022 vastgestelde participatiebeleid wordt in	Op basis van praktijkervaringen met participatie wordt de participatieleidraad die in het kader van de omgevingswet is opgesteld doorontwikkeld naar participatiebeleid. Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de aanpak voor de buurtagenda's. Voor de aanpak en uitrol daarvan wordt nu een plan van aanpak opgesteld. Ook is er aandacht voor het

2024 doorontwikkeld. Met als doel actief de samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners op te zoeken. We gebruiken daarbij de ervaringen die we in 2023 hebben opgedaan met het nieuwe beleid en de inzichten van medewerkers die participatietrainingen hebben gevolgd. We zoeken ook aansluiting met de Buurtagenda's voor inzicht wat er leeft in de Sliedrechtse buurten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar hoe inwoners kunnen participeren, maar juist ook hoe de gemeente kan helpen om plannen uit de buurten te realiseren. We gaan daarvoor experimenteren met verschillende vormen van participatie om zo te ontdekken wat werkt voor Sliedrecht.

ontwikkelen van participatievaardigheden bij medewerkers.

Ambities

Ambitie 3: Werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie.

Om te werken aan een prettige, professionele en flexibele organisatie is het van belang om kwantitatief en kwalitatief op sterkte zijn. De krapte op de huidige arbeidsmarkt stelt ons, als relatief kleine organisatie, voor uitdagingen en dat kan gevolgen hebben voor onze beleid- en uitvoeringskracht en ons ontwikkelvermogen. Door te investeren in het versterken van onze organisatie, goed werkgeverschap, portfoliomanagement en ondersteunende bedrijfsvoering, willen we de uitdagingen op de huidige arbeidsmarkt zoveel mogelijk het hoofd bieden en onszelf in staat stellen onze ambities waar te maken.

Daarmee ontwikkelen we ons naar een prettige, professionele en flexibele organisatie, waar mensen graag willen en blijven werken. Waar zij zich in hun kracht gezet en gewaardeerd voelen. Waar zij prettig kunnen werken met een goede werkplek, systemen, informatie en processen die hen ondersteunen. Waar duidelijkheid is waar we als organisatie naartoe werken, wat er van hen wordt verwacht en wat zij van ons kunnen verwachten.

Speerpunten

Sliedrecht is een aantrekkelijke werkgever die erin slaagt geschikte mensen te werven en te binden.

Wat willen we gaan doen:

We gaan aan de slag met de resultaten van het Medewerkerstevredenheidsonderzoek.

Voortgang 2024:

Naar aanleiding van het Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) is er binnen de teams actief discussie gevoerd over de bevindingen. Elk team pakt de voor hen relevante punten op. Centrale thema's in deze gesprekken zijn de werkdruk en communicatie.

Er is extra aandacht voor talentontwikkeling in de organisatie, door inzet van trainees en junioren.

De teams hebben zich versterkt met junioren, met speciale aandacht voor hun ontwikkelpotentieel. We streven ernaar dat deze talenten zich binnen onze organisatie kunnen ontplooiën. Bovendien is er een traineeprogramma opgezet dat samenwerking met de regio Drechtsteden bevordert. Sliedrecht is een van de gemeenten die de mogelijkheid heeft om aan dit programma deel te nemen, waarmee we onze toewijding aan talentontwikkeling verder benadrukken.

We benaderen de arbeidsmarkt, samen met onze buurgemeenten, actief om voldoende gekwalificeerde mensen te werven en te binden.

We hebben onlangs een specifieke wervingscampagne voor Finance afgerond en gaan nu van start met een vergelijkbare campagne voor Ruimtelijke Ontwikkeling (RO). Deze campagnes zijn cruciaal voor het vinden van de juiste expertise voor onze organisatie. Verder hebben we een dedicated recruiter ingeschakeld om specifiek voor Sliedrecht passende kandidaten te werven en te binden voor onze openstaande vacatures. HR heeft bijgedragen aan dit traject door een onboarding proces te ontwikkelen en te implementeren om nieuwe medewerkers een goede start te geven binnen de organisatie.

We vernieuwen het gemeentekantoor.

Op 5 maart 2024 heeft de gemeenteraad een uitvoeringskrediet ter hoogte van € 2,323 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de herinrichting van het gemeentekantoor. De verdere uitwerking van het Definitief Ontwerp en de voorbereidingen tot het contracteren van bouwteamleden zijn na dit besluit gestart.

Waar nodig en (financieel) mogelijk versterken we de organisatie, kwalitatief en kwantitatief.

Wat willen we gaan doen:

Voortgang 2024:

We houden doorlopend inzicht in de capaciteit die aanwezig en nodig is om de ambities te bereiken naast de uitvoering van het reguliere werk. Portfoliomanagement helpt ons daarbij.

Begin 2024 is het capaciteitsoverzicht geactualiseerd en hebben de portfoliotafels plaatsgevonden zoals gepland.

Het nieuwe organisatie en sturingsmodel hebben we in 2023 onder leiding van de kwartiermakers samen met de organisatie verder uitgewerkt in o.a. teamplannen, rol- en functieprofielen en samenwerkingsafspraken. Ook dit evalueren we in 2024 en stellen we waar nodig bij. Evalueren en bijstellen zal een continue proces zijn in onze organisatieontwikkeling.

Het management is continu bezig met het evalueren en bijstellen van de organisatie waar nodig om de ambities te bereiken en het dagelijks werk uit te kunnen voeren.

We implementeren data-gedreven werken en bedden dit breed en structureel in binnen de organisatie.

Wat willen we gaan doen:

Data gedreven werken wordt verder in onze organisatie ingebed door nieuwe projecten en initiatieven. Goed gebruik van data leidt tot heldere en nieuwe inzichten wat helpt bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid. We willen data nadrukkelijk betrekken in onze werkwijze zoals we dat al doen bij team Samenleving, Ruimtelijke Ontwikkeling & Beleid en Vastgoed.

Voortgang 2024:

In 2024 is de huidige status op dit onderdeel ongewijzigd. Dat houdt in dat vanwege capaciteitsproblemen het lastig blijft om hier voortgang op te boeken.

We ontwikkelen een aanpak waarbij we 'sturen en realiseren via portfoliomanagement'.

Wat willen we gaan doen:

We evalueren de manier waarop we portfoliomanagement voeren, zoals we dat in 2023 zijn gestart. We onderzoeken daarbij of en hoe deze manier van sturen ons helpt om meer grip te hebben op het realiseren van onze ambities en waar nodig stellen we onze werkwijze bij.

Voortgang 2024:

begin 2024 is het capaciteitsoverzicht ge-update en hebben verkenningen plaats gevonden om de capaciteit in lijn te brengen met de ambities (o.a. door portfoliotafels) en vice versa.

We evalueren de instrumenten die ondersteunend zijn aan programmatisch werken en professioneel opdrachtgever- en opdrachtnemerschap en stellen waar nodig onze werkwijze bij en/of investeren in training en ontwikkeling van onze medewerkers.

In het voorjaar is geïnvesteerd in de ontwikkeling van onze medewerkers, waaronder hun vaardigheden op het gebied van adviseren en samenwerking.

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot voor Voorjaarsnota	Mutatie Voorjaarsnota	Begroot na Voorjaarsnota
Lasten	13.932	-412	13.520
Baten	-365	0	-365
Onttrekking aan reserves	-534	0	-534
Totaal Bestuur en organisatie	13.032	-412	12.620

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Saldo	1	Begroting Servicegemeente Dordrecht	346	0	-346
	2	Verzekeringen	127	0	-127
	3	Rechtmatigheid en getrouwheid	90	0	-90
Som Saldo			563	0	-563
	4	Servicegemeente Dordrecht	-563	0	563
	5	P-Begroting	-412	0	412
Som Neutraal			-975	0	975
Totaal Bestuur en organisatie			-412	0	412

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. Begroting Servicegemeente Dordrecht (nadeel, € 346.000)

Vanwege de CAO stijging voor gemeenteambtenaren en hogere indexatie dan aangenomen bij de begroting valt de bijdrage aan de Servicegemeente Dordrecht € 179.000 hoger uit dan begroot. Tevens is er een omissie in de gemeentelijke begroting geconstateerd van € 167.000. Deze omissie is naar voren gekomen bij het uitvoeren van werkzaamheden uit het verbeterplan financiën. De omissie is ontstaan doordat bij het opstellen van de begroting 2024 niet alle lasten met betrekking tot de Servicegemeente zijn meegenomen in de confrontatie met het vanuit de gemeente beschikbare budget.

2. Verzekeringen (nadeel, € 127.000)

De premie van de aansprakelijkheidsverzekering is exorbitant gestegen mede naar aanleiding van het PFAS-dossier. Het nadeel is € 127.000.

3. Rechtmatigheid en getrouwheid (nadeel, € 90.000)

Vanuit het verbetertraject dat is opgestart naar aanleiding van de bevindingen bij de Jaarrekening 2022 is opdracht gegeven aan BDO Advisory. De opdracht behelst het ondersteunen en adviseren van de gemeente bij de vijf door de accountant benoemde aandachtsgebieden. Daarnaast worden er niet begrote kosten gemaakt om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording.

Toelichting op neutrale wijzigingen

4. Servicegemeente Dordrecht

De initiële begroting van de Servicegemeente Dordrecht stond in haar geheel begroot op het taakveld overhead in programma 4 Bestuur en organisatie. Dat is een onjuiste verwerking geweest, want er zitten ook kosten die niet horen bij de overhead, deze zijn overgebracht naar programma Samenleving en Economie, onderwijs, sport en cultuur.

5. P-begroting

De begroting is aangepast op de overeengekomen CAO voor gemeente ambtenaren. Daarnaast zijn wijzigingen aangebracht in de doorbelasting van de lonen naar de programma's (taakvelden).

Investeringsen

Naast de mutaties in de exploitatie zijn er ook mutaties in de investeringen die horen bij het programma.

Bedragen x € 1.000

Investeringsen	U/I	2024	2025	2026	2027
Herinrichting Raadhuis	U	-1.678	1.678	0	0
Herinrichting Raadhuis - inrichting	U	-506	506	0	0
Herinrichting Raadhuis - installaties	U	-1.698	978	0	0
	I	720	0	0	0
Herinrichting Gemeentekantoor	U	-654	654	0	0
Herinrichting gemeentekantoor - inrichting	U	-38	38	0	0
Herinrichting gemeentekantoor - installaties	U	-1.609	809	0	0
	I	800	0	0	0

De projecten raadhuis en gemeentekantoor staan qua uitvoering volledig begroot in 2024. De projecten zullen echter doorlopen in 2025, de raming van het krediet wordt hierop aangepast. De wijziging heeft verder geen invloed op de totale omvang van het beschikbaar gestelde krediet.

Programma 5 - Financiën van Sliedrecht

Ambities

Ambitie 1: In 2026 en verder is er sprake van een structureel sluitende meerjarenbegroting en afdoende weerstandsvermogen

De Begroting 2024 is niet meer sluitend vanaf 2026. We zijn gestart met het proces om bij de kadernota 2025 en vervolgens bij de kadernota 2026 voorstellen te doen die leiden tot een sluitende meerjarenbegroting.

Tegelijkertijd spelen er aanzienlijke risico's, waardoor de bandbreedte waarbinnen het exploitatiesaldo moet worden gezien zich bevindt tussen € 4,0 miljoen positiever en € 4,0 miljoen negatiever, dan het exploitatiesaldo. De uitdaging voor de lange termijn is aan de structureel sluitende kant van deze bandbreedte te blijven.

Speerpunten

We houden het financiële beheersinstrumentarium (Financiële Verordening en bijbehorende nota's) op orde.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
We geven invulling aan de door de accountant genoemde verbeterpunten in het Accountantsverslag 2022.	We zijn aan de slag gegaan met de verbeterpunten uit het Accountantsverslag 2022. De (nog) openstaande verbeterpunten hebben een plek gekregen in het verbeterplan F&C. In het 1e kwartaal is de budgethoudersregeling geïmplementeerd.

We laten de lokale lasten op verantwoorde wijze meebewegen met de economische ontwikkeling en inhoudelijke ambities.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
De onroerend zaakbelasting (OZB) opbrengst wordt naast de reguliere indexatie van 3,1% met een extra percentage van 6% verhoogd. Deze opbrengst maakt het mogelijk om ambities te realiseren.	De tarieven zijn in december 2023 conform deze uitgangspunten vastgesteld.
Er wordt gewerkt aan een nieuw Gemeentelijke Rioleringsplan 2024 - 2028. Duidelijk is dat er in deze periode extra investering noodzakelijk zijn. De effecten op het tarief worden in beeld gebracht.	Het nieuwe Water- en rioleringsplan is door het college in concept vastgesteld. Momenteel ligt dit plan ter inzage, zodat zienswijzen kunnen worden ingediend. Wanneer deze worden ingediend zal het college deze afwegen en tot definitieve besluitvorming over gaan.

We volgen ontwikkelingen ten aanzien van het gemeentefonds op de voet en anticiperen hierop in de P&C-cyclus.

Wat willen we gaan doen:	Voortgang 2024:
<p>We continueren onze lobby (samen met de Drechtsteden/VNG) richting het Rijk om te komen tot een afdoende financiering voor aan gemeenten opgedragen taken.</p>	<p>In 2024 wordt er door de VNG op alle mogelijke manieren gelobbyd richting het Rijk voor 'afdoende' financiering van de toegekende taken. Focus ligt hierbij op een oplossing voor het 'ravijnjaar' (2026). In de recent verschenen voorjaarsnota van het Rijk wordt voorgesteld om de opschalingskorting te schrappen. Daarnaast loopt de specifieke lobby op het vervolg van de herijking van het gemeentefonds. Er zijn diverse onderzoeken toegezegd door het ministerie, deze worden opgestart.</p>
<p>We verfijnen het denken in scenario's / bandbreedten ten aanzien van het exploitatiesaldo van de meerjarenbegroting, zodat we niet verrast worden door nieuwe ontwikkelingen. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar risico's maar ook naar kansen.</p>	<p>Dit is een standaard onderdeel geworden van de P&C producten. Het belang van denken in bandbreedten komt in het 'ravijnjaar' tot uitdrukking. Door allerlei ontwikkelingen verspringt de diepte van het ravijn.</p>

Overzicht van baten en lasten

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot voor Voorjaarsnota	Mutatie Voorjaarsnota	Begroot na Voorjaarsnota
Lasten	2.551	-978	1.574
Baten	-63.760	-699	-64.458
Toevoeging aan reserves	200	0	200
Totaal Financiën	-61.008	-1.676	-62.684

Financiële afwijkingen

Bedragen x € 1.000

Type	Nr.	Mutatie	Lasten	Baten	Saldo
Saldo	1	Treasury	0	559	559
	2	Decembercirculaire 2023	0	183	183
	3	Precariobelasting	0	-43	-43
Som Saldo			0	699	699
	4	P-begroting	-545	0	545
	5	Indexatie subsidies	-433	0	433
Som Neutraal			-978	0	978
Totaal Financiën			-978	699	1.676

Toelichting op de wijzigingen met een saldo

1. Treasury (voordeel, € 559.000)

Ook in 2024 heeft de gemeente Sliedrecht de beschikking over veel kasgeld (mede als gevolg van de subsidie voor de Noord-Zuid verbinding), dit moet worden uitgezet bij de zogenaamde 'schatkist' van het Rijk. Het rijk betaald hiervoor een vergoeding, deze is hoger dan begroot (€ 300.000). Daarnaast valt het dividend van Stedin over 2023 veel hoger uit dan begroot (€259.000).

2. Decembircirculaire 2023 (voordeel, € 183.000)

De Decembircirculaire bevat voor 2024 (en 2025) een voordeel. Nadere toelichting is terug te vinden in de hierover verstuurd CIB.

3. Precariobelasting (nadeel, € 43.000)

De precariobelasting is afgeschaft, tot op heden zijn de structureel begrote opbrengsten echter nog niet afgeraamd.

Toelichting op neutrale wijzigingen

4. P-begroting

De begroting is aangepast op de overeengekomen CAO voor gemeente ambtenaren. Daarnaast zijn wijzigingen aangebracht in de doorbelasting van de lonen naar de programma's (taakvelden).

5. Indexatie subsidies

Het beschikbare budget voor indexatie van subsidies was nog niet verdeeld, met deze wijziging gebeurt dat alsnog.

Financieel

Recapitulatieoverzicht programma's

Onderstaande tabel geeft een overzicht weer van het effect van de financiële mutaties uit de Voorjaarsnota per programma:

Bedragen x € 1.000

Programma	Begroot voor VJN	Mutatie VJN	Begroot na VJN
Lasten	47.145	5.455	52.600
Baten	-9.843	-5.919	-15.763
Onttrekking aan reserves	-1.331	0	-1.331
Totaal Samenleving	35.971	-465	35.506
Lasten	9.484	796	10.280
Baten	-2.863	-24	-2.887
Onttrekking aan reserves	-413	66	-347
Totaal Economie, onderwijs, sport en cultuur	6.208	838	7.046
Lasten	21.326	-1.633	19.693
Baten	-15.321	2.838	-12.483
Toevoeging aan reserves	396	0	396
Onttrekking aan reserves	-1.262	-20	-1.282
Totaal Ruimte	5.139	1.185	6.324
Lasten	13.932	-412	13.520
Baten	-365	0	-365
Onttrekking aan reserves	-534	0	-534
Totaal Bestuur en organisatie	13.032	-412	12.620
Lasten	2.551	-978	1.574
Baten	-63.760	-699	-64.458
Toevoeging aan reserves	200	0	200
Totaal Financiën	-61.008	-1.676	-62.684
Totaal Sliedrecht *	-659	-530	-1.189

* In deze tabel zijn de totalen niet intuïtief. De begroting voor VJN is € 659.000 positief. Door de VJN verbeterd dit met € 530.000, tot € 1.189.000 positief.

Bedragen x € 1.000

Saldo van de programma's voor reserve mutaties	2.286	-576	1.710
Mutaties in reserves	-2.945	46	-2.899
Saldo van de programma's inclusief reserve mutaties	-659	-530	-1.189

Meerjarenperspectief

Diverse mutaties die in de Voorjaarsnota zijn beschreven werken ook structureel door. In onderstaande tabel wordt dat weergegeven:

Bedragen x € 1.000

Mutatie	2024	2025	2026	2027
Saldo tot Voorjaarsnota	659	260	-2.027	-1.845
Zwembad de Lockhorst*	-385	-385	-385	-385
Servicegemeente Dordrecht	-346	-346	-346	-346
Verzekeringen	-127	-127	-127	-127
Dienstverlening Drechtsteden	-100	-100	-100	-100
Onderwijshuisvesting	-88	-88	-88	-88
Precariobelasting	-43	-43	-43	-43
Decembercirculaire 2023	183	54	-9	-23
Baanhoek West	21	74	21	0
Noodopvang vluchtelingen Oekraïne	1.900	0	0	0
GR Sociaal **	-1.001	0	0	0
Treasury	559	0	0	0
Fietsenstallingen stations Sliedrecht	-303	0	0	0
dG&J / Serviceorganisatie Jeugd **	176	0	0	0
Inburgering	124	0	0	0
Rechtmatigheid en getrouwheid	-90	0	0	0
Degeneratie vergoeding	50	0	0	0
Saldo inclusief Voorjaarsnota	1.189	-701	-3.104	-2.957

* In het raadsbesluit wordt gesproken over verwerking in KN2025. De lastenstijging hebben we in de VJN al verwerkt.

** In de VJN wordt voor de GR Sociaal en dG&J enkel de jaarschijf 2024 gemuteerd. Het structurele effect heeft een plaats in de Kadernota 2025

Reserves

Reserves

Enkele van de in de Voorjaarsnota opgenomen mutaties betekenen een aanpassing van een toevoeging, danwel onttrekking aan reserves. Dit betreft een bevoegdheid van de gemeenteraad. Alle mutaties op reserves zijn in onderstaande tabel weergegeven:

Reserve	Toelichting	Type	2024	2025	2026	2027
Koers 2030	Economie, nr. 6	(lagere) onttrekking	-66	-66	-421	-421
Afschrijvingslasten investeringen econ.nut	Ruimte, kredieten - overig nr. 3	storting	-119	0	0	0
Vervanging materieel	Ruimte, kredieten - overig nr. 3	onttrekking	119	0	0	0
Herplantfonds	Ruimte, nr. 4	onttrekking	20	0	0	0

De mutatie tussen Afschrijvingslasten investeringen economisch nut en Vervanging materieel wordt onder het programma Ruimte niet nader toegelicht omdat deze mutatie vanuit het BBV moet worden gemuteerd op de balans. De verschuiving tussen de reserves hangt samen met de aankoop van de gazonmaaier (zie programma Ruimte - investeringen overig nr. 3. De dekking voor deze aankoop zit in de reserve Vervanging materieel.

Investerings

Investerings

Onder de programma's zijn de mutaties in de investeringskredieten toegelicht. In onderstaand overzicht staan alle gemuteerde kredieten nogmaals weergegeven. Nu niet weergegeven in de mutatie, maar een overzicht van het totale krediet, zoals dat bestaat na de mutatie die wordt doorgevoerd in deze Voorjaarsnota.

Gewijzigde investeringen programma Economie, onderwijs, sport en cultuur

Bedragen x € 1.000

Investering	Totaal krediet	Realisatie t/m 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Renovatie pand Stationsweg 4	2.231	2.206	25	0	0	0
Inrichting Stationsweg 4	287	0	287	0	0	0
Uitbreiding Prins Willem-Alexanderschool	2.976	238	2.688	50	0	0
IKC Valkweg (tijdelijke huisvesting)	829	0	779	50	0	0
Totaal (gemuteerde) investeringen Economie (ev.)	6.323	2.444	3.779	100	0	0

Gewijzigde investeringen programma Bestuur en organisatie

Bedragen x € 1.000

Investering	Totaal krediet	Realisatie t/m 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Herinrichting Raadhuis	3.101	423	1.000	1.678	0	0
Herinrichting Gemeentekantoor	1.391	37	700	654	0	0
Herinrichting gemeentekantoor - installaties*	809	0	0	809	0	0
Herinrichting gemeentekantoor - inrichting	338	0	300	38	0	0
Herinrichting Raadhuis - installaties*	1.058	0	80	978	0	0
Herinrichting Raadhuis - inrichting	806	0	300	506	0	0
Totaal (gemuteerde) investeringen Bestuur en Organisatie	7.503	460	2.380	4.663	0	0

* Naast de investering is er bij deze onderdelen ook inzet vanuit de voorziening groot onderhoud, € 800.000 bij het gemeentekantoor en € 720.000 bij het raadhuis.

Gewijzigde investeringen programma Ruimte - Water- en rioleringsprogramma

Bedragen x € 1.000

Investering	Totaal krediet	Realisatie t/m 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Rioolvervanging Vogelbuurt 2019-2023	4.172	82	3.361	550	179	0
Rioolvervanging - Elzenhof	548	0	548	0	0	0
Hemelwaterafvoerstelsel Stormrand, Leiakker e.o.	330	0	313	17	0	0
Reconstructie riolering Nijverwaard	2.750	0	1.000	1.750	0	0
Rioolvervanging Ijsvogel	200	0	200	0	0	0
Vervanging drukriolering (2024)	600	0	600	0	0	0
Riool Jacob Catsstraat	300	0	300	0	0	0
Modems	25	0	25	0	0	0
Lozingspunt gemaal Thorbeckelaan	50	0	50	0	0	0
Relinen (2024)	115	0	115	0	0	0
Totaal (gemuteerde) investeringen Ruimte - Wrp*	9.090	82	6.512	2.317	179	0

* Bij de Begroting 2025 zullen ook de jaarschijven 2025 en verder in overeenstemming worden gebracht met het Wrp, dat is nu nog niet gebeurt.

Gewijzigde investeringen programma Ruimte - Wegen

Bedragen x € 1.000

Investering	Totaal krediet	Realisatie t/m 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Herinrichten omgeving Stationsweg 4	370	17	353	0	0	0
Vervanging fundering en asfalt Parallelweg-west	299	159	10	130	0	0
Herstraten Vogelbuurt	9.891	2.142	3.043	3.300	1.406	0
Herstraten Professorenbuurt	88	88	0	0	0	0
Fietspad Stationsweg/Borgesiusweg	725	463	262	0	0	0
Herstraten Elzenhof	729	152	577	0	0	0
Herstraten Stormrand t/m Hoepel-oost	716	100	616	0	0	0
Jac Catsstraat-zuid - vervanging wegbedekking	1.009	59	950	0	0	0
P.A. de Genestetstraat - vervanging wegbedekking	1.527	0	0	1.527	0	0
Herbestraten - Baaneweer, Koningsweer, Locksweer	1.318	0	0	0	1.318	0
Aanpassen aansl. Parallelweg op Nijverwaard	1.500	386	100	1.014	0	0
Reconstr. kruispunt Parallelweg/op- en afrit A15 N	350	11	30	309	0	0
Totaal (gemuteerde) investeringen Ruimte - wegen*	18.523	3.578	5.942	6.280	2.724	0

* Bij de Begroting 2025 zullen diverse kredieten nogmaals worden gemuteerd, zodat ze ook vanaf de jaarschijf 2025 op orde zijn. In sommige gevallen is dat nu nog niet zo.

Gewijzigde investeringen programma Ruimte - overig

Bedragen x € 1.000

Investering	Totaal krediet	Realisatie t/m 2023	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026	Budget 2027
Aanleg veilige fietsroute langs Craijensteijn	2.792	2.112	680	0	0	0
Vervanging div. asfaltdekkingen - Jaarschijf 2023	431	313	119	0	0	0
Vervanging negental bruggen	335	27	308	0	0	0
Tractor Kubota	0	0	0	0	0	0
Keermuur en Damwand Molshoefweer	90	0	90	0	0	0
Groen Jacob Catsstraat	130	0	130	0	0	0
Gazonmaaier	119	0	119	0	0	0
Totaal (gemuteerde) investeringen Ruimte - overig	3.897	2.451	1.446	0	0	0

